

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BESAT OG BEFRIET

EN SAMLING DOKUMENTARISKE
BILLEDER FRA DANMARK UNDER
BESÆTTELSEN OG VED BEFRIElsen

København 1945

J. H. SCHULTZ FORLAG

**BESAT
OG BEFRIET**

*E*fter over 5 Aars tysk Militærherredømme over Danmark vil det sikkert for de fleste danske være en let Sag at skrive en flammende Anklage mod Tyskerne og vore hjemlige Nazister for bestialsk Terror og gement Forræderi. Det er ikke Formaålet her. Disse 210 Billeder er ikke og skal ikke være et Stykke Propaganda, men en nøgtern Præsentation af Begivenhederne.

Fuldstændig kan en saadan Billedsamling aldrig blive, men man har søgt at udvælge det bedste og mest typiske af det store Materiale, der stod til Ræddighed.

Da Tyskerne besatte Danmark 9. April 1940, havde vi ikke været i Krig i over 75 Aar, og inden for vore Grænser havde det i umindelig Tid været Skik at afgøre selv den bitreste politiske Strid uden Anvendelse af Vaabenmagt. Der har ikke været Borgerkrig mellem danske siden 1536; dette er, saa vidt vides, enestaaende blandt de civiliserede Stater.

Denne dybt rodfæstede Tradition for Fredssommelighed var sikkert en af Grundene til, at saa mange i Danmark før 9. April ikke kunde eller vilde forstaa, hvor truende Situationen i Virkeligheden var. For de fleste kom det tyske Angreb som noget utroligt, man havde omtrent samme Fornemmelse, som naar en pæn og skikkelig Mand pludselig bliver skudt ned paa Gaden af en Bandit og plyndret.

Vi havde tidligere haft rig Lejlighed til at se de smaa Staters Skæbne under en Stormagtskrig, og vi havde siden 1933 boet Dør om Dør med Hillers Diktaturstat. Alligevel havde de færreste nogen Forstaaelse af, hvilken Modstander man havde for sig. Det ses maaske bedst af, at saa mange efter 9. April overhovedet gjorde sig den Ulejlighed at tale om, at det, der var foregaaet, var et Brud paa den Ikke-Angrebstraktat, Tyskland et Aar forinden havde faaet os til at underskrive. Man syntes, at Begivenhederne 9. April vidnede om en enestaaende Kynisme og Brutalitet, som om man virkelig havde ventet, at Tyskland vilde sætte sine egne Magtinteresser til Side af Hensyn til en Traktatforpligtelse eller af Respekt for vor Neutralitet.

Danmark havde allerede før 1914 i høj Grad været afhængigt af Tyskland i militær Henseende. Det viste sig i Augustdagene 1914, da vi gav efter for Tysklands Krav om Minespærring af Bælterne. Afhængigheden genopstod i 1930'erne, da Tyskland atter blev en Militærmagt af første Rang — især efter 18. Juni 1935, da England ved sin Flaadetraktat med Hitler opgav at hævde sig i Østersøen og godkendte Tysklands Oprustning. Den danske Regering ansaa det for rigtigst, at man for enhver Pris holdt sig gode Venner med Tyskland. Det kom klart frem i 1935, da Danmark som den eneste i Folkeforbundsraadet undlod at protestere mod Tysklands Oprustning; man

ønskede heller ikke at vanskeliggøre en tysk-dansk Forstaaelse ved skandinavisk Samarbejde i militær Henseende eller ved en saadan Styrkelse af vort Militærberedskab, at det kunde vække Mistro i Berlin. Den dansk-tyske Ikke-Angrebstraktat af 31. Maj 1939 understregede dette Forhold.

19. Januar 1940 vedtog Folketinget en Udtalelse om, at man i givet Fald vilde opretholde vor Uafhængighed med Vaabenmagt. Men kort efter udtalte Churchill, at England ikke saa nogen Udvej for at hjælpe Danmark, hvis det blev angrebet af Tyskland. Han sagde ogsaa, at Danmark i saa Fald forhaabentlig vilde »go down fighting«, men Udlandet har sikkert ikke gjort sig større Forhaabninger i den Retning.

Det tyske Overfald paa en fredelig Nabonation, der havde holdt sig strengt neutral, maa udfra et moralsk Synspunkt paa det skarpeste fordømmes som brutal Vold og aabent Traktatbrud. Men det var, hvad vi maatte vente. Og det kan tilføjes, at i den almindelige Verdenspolitik har den Slags Begivenheder været dagligdags Foreteelser i de sidste 3.000 Aar. Dette være ikke sagt for at undskylde Tyskland eller for at forsvare den danske Regerings passive Holdning 9. April; men kender man Hitlers almindelige Opfattelse af, hvorledes man skal respektere andres Ret og sine egne Traktatforpligtelser, er der i det mindste ikke noget overraskende i det skete.

Det kan vistnok fastslaaes, at det danske Folk ikke interesserede sig det fjerneste for, at Regeringen 9. April nedlagde en formel Protest mod Tyskernes Adfærd. Derimod klamrede man sig til Bevidstheden om, at der dog var blevet ydet en Smule Modstand. Dertil kom en Følelse af Smerte og Ydmygelse, saa voldsom som ingensinde i dansk Historie, og den pinlige Bevidsthed om, at vi efter al Sandsynlighed havde jvænet Tyskerne Vejen til Norge. Der maatte de allierede da kunne slaa Hitler. Men i Stedet fulgte de tyske Sejre i Norge, Holland, Belgien, Frankrig. Dermed brast Haabet om en hurtig og lykkelig Afslutning, og i September 1940 kæmpede London for Livet. Det er karakteristisk for Stemningen her i Landet, at praktisk talt alle — saa at sige paa Trods af Fornuften — troede paa Englands Uovervindelighed. Men ingen kunde forstaa, hvordan det skulde blive muligt at slaa Tysklands Militærmagt ned.

Det var ikke til at se Ende paa Krigen, og i Øjeblikket syntes enhver Modstand mod de tyske Tropper i Danmark haabløs. Foreløbig mente de fleste, at man maatte indrette sig saa godt som muligt og opretholde et saadant Samarbejde med de tyske Myndigheder, at unødvendige Ulykker blev undgaaet. Dette stemte nøje med Tysklands Interesser i Danmark. Hvad Fremtidsplaner Tyskerne end kunde have, saa betød Danmark i Øjeblikket store Leverancer af Levnedsmidler og Industrivarer, og det gik bedst, saa længe der var Fred og Ro i Landet. Det var da klogest for Tyskerne at opretholde den Politik, som allerede var antydnet i det famøse lysegrønne »Oprop« fra 9. April: Officielt mindst mulig Indblanding i indre danske Forhold, Opretholdelse af dansk Hær

og Flaade, korrekt Optræden af de tyske Soldater; mere end Villighed til at aftage de danske Varer, hvoraf fulgte, at Arbejdsløsheden ikke vilde blive saa stor, som den i Vinteren 1939—40 havde truet med; samt gode Priser til Landmændene. Ogsaa Vareleverancer til Danmark, især Kul, selv om Tyskerne fik langt mere, end de gav.

Hvis Tyskerne havde fastholdt den Politik, kunde de sikkert være kommet en Del længere med Danskerne, end de gjorde; men allerede i Sommeren 1940 blev det klart, at selv om v. Kaupisch og hans Efterfølger Lüdke bestræbte sig for at opretholde et korrekt Forhold, saa arbejdede andre tyske Kræfter paa at fremskynde Ensretningen. Her var det, at den tyske Gesandt v. Renthe-Fink begik en uoprettelig Fejl ved at støtte Fritz Clausen. De danske Nazisters Trusler og Provokationer udløste ganske spontant de Stemningsudbrud i Befolkningen, som man ikke kunde vende mod Tyskerne uden at nedkalde Katastrofen over sit Hovede.

Dertil kom, at enhver kunde se, at Tyskerne blandede sig i vore indre Forhold. Det var under Situationens Pres, at tyskorienterede Mænd som Scavenius og Gunnar Larsen optoges i Samlingsregeringen Juli 1940, og at Christmas Møller, og senere Hedtoft Hansen og andre Socialdemokrater, mere eller mindre maatte trække sig ud af Politik. Man anede, hvad der var af Kriser bag Kulisserne; og Tyskerne forstod ikke, at de netop ved at sætte den danske Presse i den Grad under Kontrol, at enhver kunde se det, skabte Mistillid til de danske Aviser og dermed berovede sig selv det bedste Middel til i givet Fald at faa Stemningen beroliget. Det maa tilføjes, at de, der virkelig vidste Besked, gennemgaaende sørgede for, at vi andre fik at vide, hvad der foregik. Hviskekampagnen Landet over var forbausende godt underrettet.

Trods al Korrekthed og en Del pinligt tyskvenlige Udtalelser fra ansvarlig dansk Side, trods dansk-tysk Forening og tyske videnskabelige Institutter opnaaede Tyskerne fra Befolkningens Side i alt væsentligt kun en kold Skulder. Man mødte dem med Tavshed og ignorerede dem. Men videre gik man foreløbig heller ikke; de fleste nærede Bekymring for at gaa over til aktiv Modstand og risikere »norske Tilstande«.

22. Juni 1941 angreb Hitler Rusland. Her i Landet førte det til den grundlousstridige Kommunistforfølgelse, som Regering og Rigsdag maatte dække over, og i Tillid til, at Flertallet af den danske Befolkning var Modstandere af Kommunisme, forsøgte Tyskerne og deres Medløbere at rejse en tyskvenlig Stemning. Det mislykkedes totalt. Den russiske Krig fremkaldte tværtimod stigende Sympati for Rusland og efterhaanden Haab om, at Hitler kunde knække Halsen. Oprettelsen af »Frikorps Danmark« (Juli 1941) var et stort Fejlgreb af Tyskerne, det vakte kun Uvilje. Og da de derefter forlangte og gennemtvang, at Danmark sluttede sig til Antikominternpagten i November 1941, førte det til de første større tysk fjendtlige Demonstrationer.

Foraaret 1942 forløb ret stille. Buhl blev Statsminister efter Staunings Død — for

saa vidt lod Tyskerne os endnu til en vis Grad raade selv —, og Befolkningen fulgte med stor Tilfredshed, hvorledes Hitlers Hære stod i Defensiven paa Østfronten.

Paa dette Tidspunkt var der imidlertid dannet smaa Grupper, som dels spredte Oplysning om de faktiske Begivenheder for at modvirke den tyske Propaganda, dels begyndte at gaa over til aktiv Modstand gennem Sabotage. Allerede i Sommeren 1942 var det saa vidt udviklet, at Regeringen fremkom med ret voldsomme Advarsler. Tyskerne kunde ikke tage fejl af, at Stemningen i Danmark var dem imod, og de Frikorpsmænd, der kom hjem paa Orlov, mødte aabenlys Uvilje og slog hensynsløst igen. Den engelske Radio, hvor Christmas Møller nu talte efter sin Flugt fra Danmark i April, beherskede mere og mere Folkestemningen, og da en større Afdeling Frikorpsmænd i September 1942 kom hjem paa Orlov og optraadte særdeles provokerende, kom det til alvorlige Spektakler.

Derpaa skete det, at Kongen som Svare paa en Fødselsdagslykønskning fra Hitler undlod at udtrykke den ønskede Underdanighed og Begejstring for Hitlers Politik. Tyskland svarede med at hjemkalde v. Renthe-Fink; det erklærede, at det vilde finde Udveje til at hindre Gjentagelse af en saadan Fornærmelse, og en offentliggjort Note kritiserede skarpt den danske Befolknings Holdning over for Frikorpset. Den hensynsfulde General Lüdke afløstes af Hanneken, der optraadte med en hidtil uset Brutalitet.

Det var den hidtil alvorligste Krise. Men det afgørende Brud kom heller ikke denne Gang. Tyskland vilde skræmme Danmark, men ikke skabe Hindringer for Vareleverancerne herfra. Dr. Werner Best, der i November kom hertil, havde til Opgave at opnaa en Afspænding; Buhls Regering afløstes af Kabinetet Scavenius, der var et Forretnings- og Departementschefsministerium med enkelte Rigsdagspolitikere imellem. Det praktiske Samarbejde mellem Best og Scavenius fik utvivlsomt for en Tid Tingene til at gaa mere glat, og i Marts 1943 kunde der endda gennemføres Folketingsvalg, med et ubestrideligt Nederlag for Fritz Clausen og Bondepartiet som Resultat.

Paa den anden Side gennemførte de stadig voksende illegale Grupper i snævert Samarbejde med England en stigende Række Sabotagehandling, og efter El Alamein og Katastrofen ved Stalingrad begyndte man at øjne Tysklands Nederlag. I Sommeren 1943 faldt Mussolini, og mange begyndte at haabe paa et snarligt tysk Sammenbrud. Modstandsbevægelsen voksede vældigt frem, og de mange illegale Blade rejste en mægtig Folkestemning. Dertil kom Tyskernes Frygt for en allieret Invasion og Bevidstheden om, at det danske Militær langt overvejende var tyskfyndligt.

Dette betød Sammenbrud for Best og Scavenius. Mens Best forlangte skærpet Straf for Sabotage, gik der i Begyndelsen af August en Bølge af aabenlys Modstand og Strejker over Landet, hvilket besvaredes med aaben Terror fra tysk Side. Modstands-

bevægelsen havde taget Magten fra Regeringen, og selv paa Rigsdagen ansaa man det nu for en Umulighed at fortsætte.

Forhandlingerne med Best endte med, at man afslog de tyske Krav. Søndag Morgen 29. August 1943 slog Tyskerne saa til og tilfangetog, delvis under Kamp, den danske Hær; Flaaden blev for en stor Del sænket eller ødelagt; en lang Række kendte danske Personligheder, især Politikere og Redaktører, blev arresteret af Tyskerne; Ministeriet Scavenius ophørte at fungere. I Gaderne terroriserede de tyske Tropper Befolkningen.

Herefter var der klare Linier. De fleste drog et Lettelsens Suk: Nu var Kompromisernes og Kompromitteringernes Tid slut. Men Prisen var høj; nu satte Tyskerne ind med Henrettelser af Sabotører og (1. Oktober 1943) Jødeforfølgelser, der vakte en Storm af Harme.

Endnu bestod der dog et dansk Politi, skønt dets Stilling var meget vanskelig. Den daglige civile Administration fortsatte under Ledelse af Departementscheferne. Men en ansvarlig Regering fandtes ikke, og Rigsdagen traadte ikke mere sammen. Havde Tyskerne haabet at bekæmpe Sabotagen og den illegale Presse ved selv at overtage Magten, anordne Undtagelsestilstand og foretage Henrettelser, tog de fejl. August 1943 dannedes Danmarks Frihedsraad, og i de følgende Maaneder steg Sabotagen stadig. Tyskerne havde ikke andet Middel end Terror, og det kom rigeligt i Anvendelse; kort efter 29. August havde danske Nazister under K. B. Martinsens Ledelse stiftet Schalburgkorpset, hvortil senere kom en særlig Afdeling under Kaptajn Sommers Kommando, for en stor Del sammensat af Forbryderelementer. Gestapo og disse Korps søgte i Forening at standse Sabotagen, og da det ikke lykkedes, satte de ind med Hævnaaktioner, dels »Schalburgtage« mod Kulturværdier og mod større Foretagender, der ikke havde vist sig tilstrækkeligt imødekommende, dels med »Clearingmord« som Hævn for de Stikkere, Frihedsbevægelsen i Selvforsvar ryddede af Vejen. Saaledes kom ved Nytaarstid det mislykkede Attentat mod Ole Bjørn Kraft; 4. Januar 1944 myrdede de Kaj Munk.

I de første Maaneder af 1944 indstilledes en stor Del af Sabotagen; men i Slutningen af Marts blev den genoptaget, ligesom tidligere rettet baade mod Værnemagerfabrikkerne og mod Jernbanenettet. Et nærmere Referat af de enkelte Sabotagehandlinger og Tyskernes og deres Hjælperes Hævnaaktioner og Mord kan ikke gives her.

22. Juni 1944 lykkedes det Sabotørerne trods meget stærk Bevogtning fuldstændig at ødelægge Rekylliffelsyndikatets Fabrik i Københavns Frihavn. Tyskerne paa deres Side anordnede Spærretid, foretog en Serie Henrettelser, ødelagde Tivoli og skød en Del Folk ned paa Gaden. Saa gik Københavnerne over til aaben Aktion, de trodsede Spærretiden, tændte Protestbaal paa Gaderne hele Byen over, og da Tyskerne skød løs, svarede man med Generalstrejke.

Best vilde statuere et Eksempel. Militæret overtog al Magt, afspærrede Byen fra

Forbindelsen med Omverdenen, lukkede for Vand, Gas og Elektricitet og terroriserede Befolkningen ved mere eller mindre planløst Skyderi. Heldigvis var Frihedsbevægelsen saa veldisciplineret, at den ikke lod sig provokere til at bruge sine Vaaben. Mange Dage kunde dette ikke fortsætte, dels fordi der ikke var Drikkevand, dels fordi Tyskerne skulde og maatte have Produktionen genoptaget og maatte standse Folkestrejken, inden samtlige Provinsbyer fulgte Københavns Eksempel; de fleste Steder var man allerede godt i Gang. Det kom da til Forlig. Strejken skulde ophøre, men forinden aabnedes atter for Gas, Vand og Elektricitet, og Tyskerne gav Tilsagn om at fjerne Schalburg-korpset fra København og opgive Repressalier.

En Række nye tyske Overgreb i August besvaredes med Strejkevaabnet, som havde vist sig saa effektivt. Særlig voldsom Bevægelse udbrød, da Tyskerne trods givne Løfter overførte et stort Antal danske Fanger til Koncentrationslejre i Tyskland. I Jylland var der mægtig Jernbanesabotage for at støtte Invasionen, der var begyndt 6. Juni og nu førte til Frankrigs og Belgiens Befrielse. Tyskerne var ophidsede og nervøse, og 19. September 1944 gik de til Angreb mod det danske Politi. De fik kun fat i godt og vel en Fjerdedel af Styrken; ca. 2.000 Mand blev efterhaanden sendt til tyske Koncentrationslejre, Resten gik under Jorden.

Derefter var al Retshaandhævelse i Danmark ophørt. Men ved Frihedsraadets Appel og ved den jævne Mands Respekt for den tilvante Orden kom der ikke den Bølge af aaben Lovløshed, som man maaske kunde have ventet. Derimod var Befolkningen nu ganske hjælpeløs over for Schalburg- og Sommerfolkene, som senere nyorganiseredes (efter Udrensning) som Hipo-Korps (Hilfspolizei).

Den efterfølgende Vinter blev uden Sammenligning den værste, Danmark har oplevet. Sabotagen fortsatte i et Omfang som aldrig før, og Tyskerne og Hipo under Ledere som Lindemann, Pancke og Bovensiepen svarede med en Terror, der var saa meget større, som de nu maatte se i Øjnene, at Tysklands Nederlag kun var et Tidsspørgsmaal. Kulleverancerne ophørte. Til Hjælp for Modstandsbevægelsen ødelagde Royal Air Force Gestapos Hovedkvarterer i Aarhus, København og Odense; det lykkedes fuldstændigt, men i København ledsagedes Shellhusets Ødelæggelse af den grusfulde Tragedie i den franske Skole. Henrettelser var nu en daglig Begivenhed, og hvor en Stikker eller Hipomand blev skudt, foretoges Nedskydning af tilfældige forbi passerende som Repræsalie.

Trods alt dette var Stemningen mere fast og tillidsfuld end nogensinde, i Bevidstheden om at de allierede nu stod paa tysk Grund. Modstandsbevægelsen og den danske Brigade i Sverige beredte sig til Kamp, men det kom ganske anderledes, end man havde troet. Efter den uventet hurtige Overgang over Rhinen, efter Vesttysklands Erobring og Russernes Indtrængen i Berlin kom Sammenbruddet: i Slutningen af April blev det klart ved Grev Folke Bernadottes storstilede Redningsaktion, at Slutningen var nært fore-

staaende, og om Aftenen 4. Maj 1945 kom Meddelelsen i den engelske Radio. Vi var befriet, uden at vort Land var tromlet ned af en Krigsmaskine.

Befrielsesglæden blandedes med Smerte over de mange dræbte under de følgende Dages Kampe og den Ødelæggelse, der ramte Ronne og Nexø. Men det kunde ikke dæmpe den Begejstring og Taknemmelighed, hvormed man hyldede Sabotørerne og de Tusinder af Frihedskæmpere og Brigadesoldater, der havde staaet klar til Kamp mod Undertrykkerne, eller den grænseløse Jubel, der slog sammen om Kong Christian og senere Feltmarskal Montgomery.

Nu, da de store Glædesdemonstrationer forlængst er forbi, staar vel selve 4. Maj som det største Øjeblik af det hele. Den Aften og maaske den følgende Eftermiddag, da en lang Række R.A.F.-Maskiner kom langsomt duvende ind over København og landede i Lufthavnen.

Kong Christian X. paa sin daglige Morgenridetur.

Kongevagten paa Amalienborg efter 9. April.

Dansk Grænsegendarm i det vestlige Sønderjylland (Grænsen ved Rudebøl). Under Kampene 9. April 1940 havde ogsaa Grænsegendarmeriet Tab.

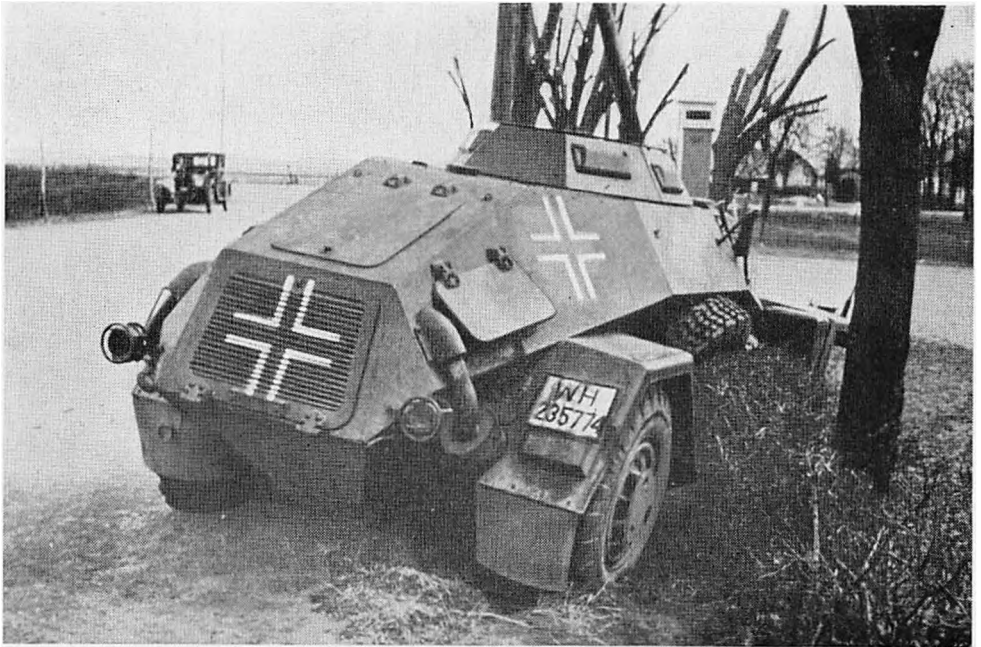
Københavnerne følger ivrigt Krigstelegrammerne, der er slaact op ved Dagbladenes Bureauer paa Vesterbros Passage. 9. April 1940.

9. April: Tyske Officerer studerer Kort efter Ankomsten til København.

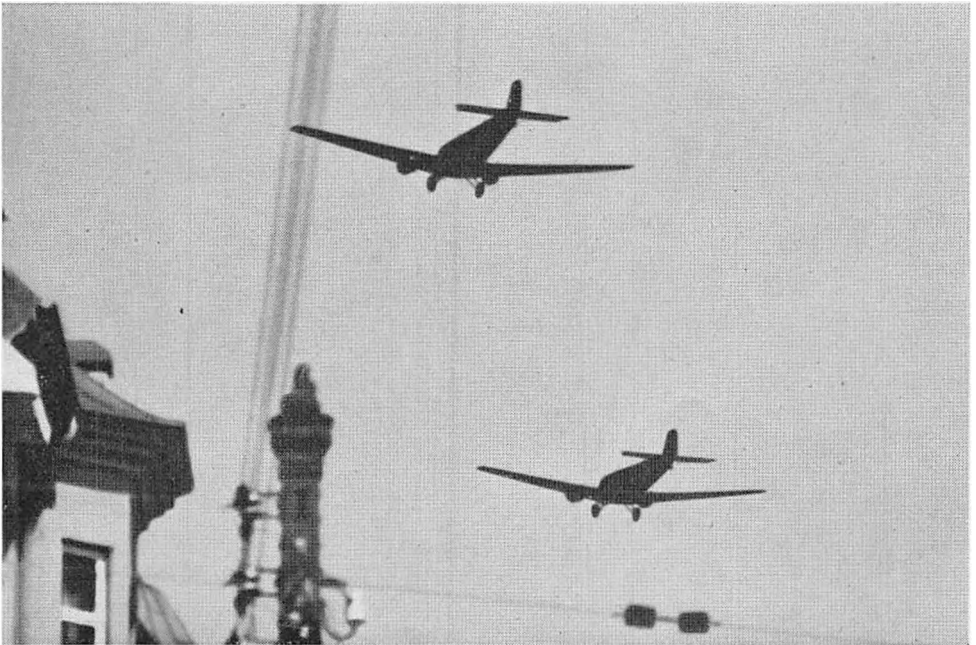
Danske Soldater 9. April 1940 (Sønderjylland).

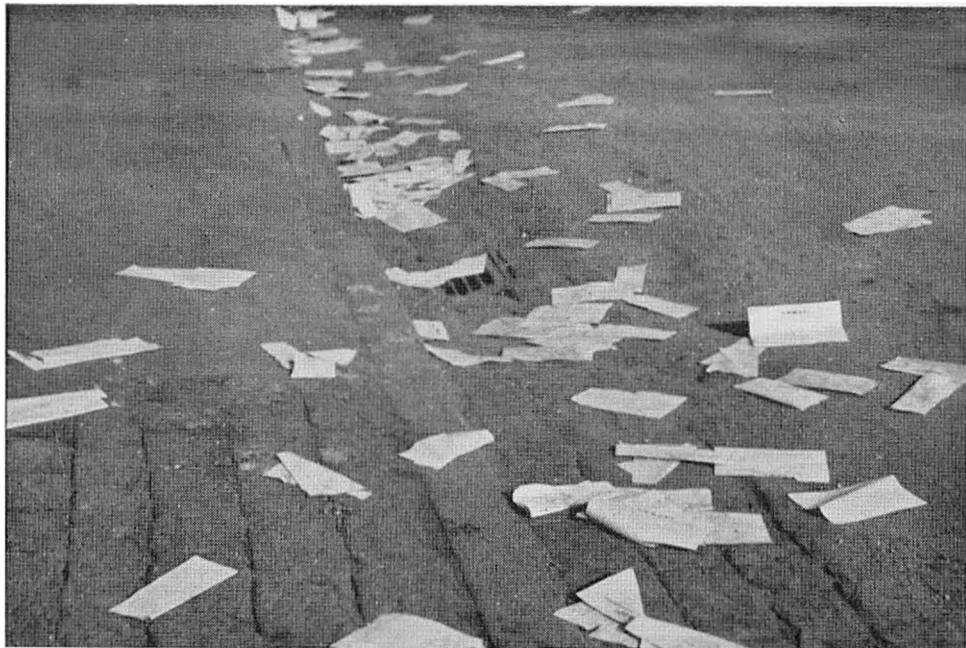
Tysk Panserbil, uskadeliggjort ved Kampene i Sønderjylland 9. April.

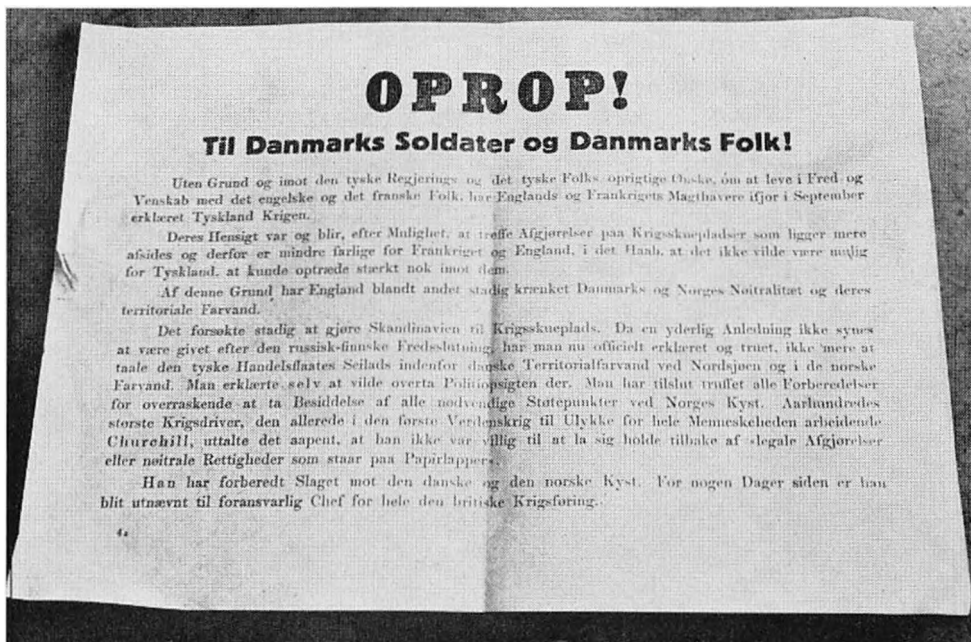
9. April: Lavtgaende tyske Maskiner over Raadhuspladsen. Langt de fleste af Københavnerne blev først klar over, hvad der foregik, da de hørte den voldsomme Larm fra de tyske Maskiner over Byen.

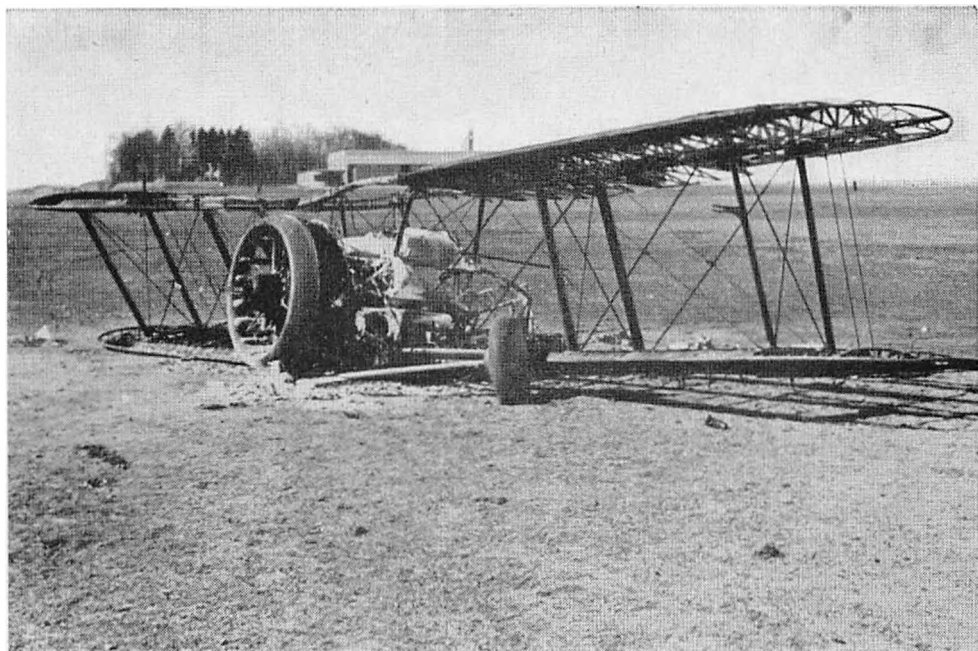
9. April: Tyskerne fløj lige over Hustagene. Det var, som den tyske Kommandant, General v. Kaupisch, senere har udtalt, direkte med det Formaal at skræmme den danske Befolkning fra at yde Modstand mod Besættelsen.

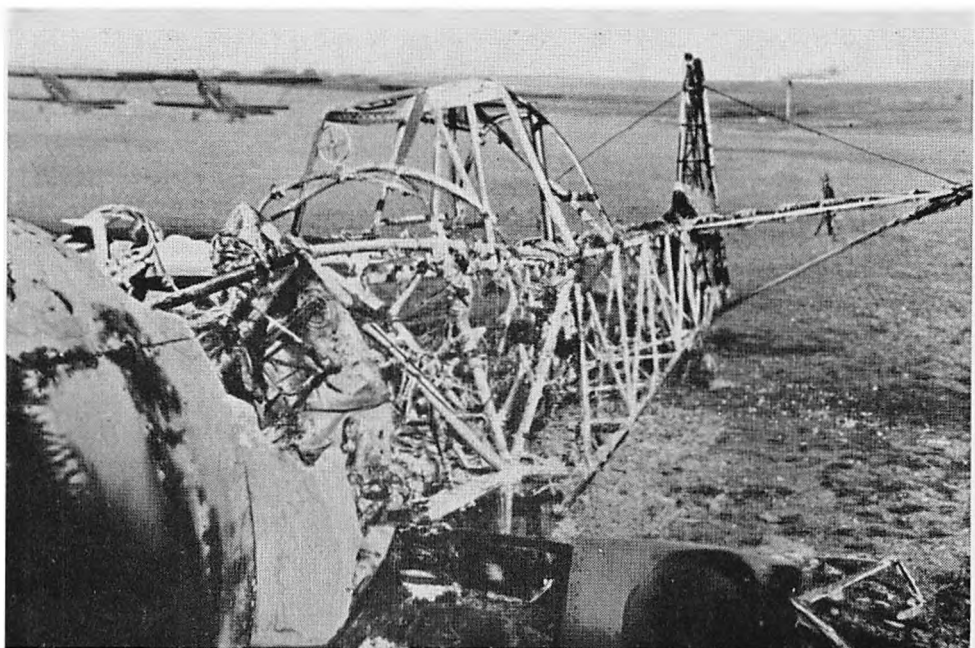
Fra Maskinerne kastedes det tyske »Oprop« ned paa Københavns Gader. Det bar v. Kaupischs Navn, men Indholdet skyldtes næppe ham. Det var skrevet i et forbløffende daarligt dansk Sprog: Se næste Billede.

Forsiden af Tyskernes grønne »Oprop«. Paa Bagsiden erklæres, at Danmark ikke skal bruges som Støttepunkt i Kampen mod England, og at dets Frihed og Uafhængighed sikres. Modstand »vil være uden Nytte og bli brudt med alle Magtmidler«.

9. April: I Værløse forsøgte en dansk Maskine at gaa op, men Tyskerne gik straks til Angreb, skød Maskinen ned og bombarderede Flyvepladsen. Maskinens Besætning blev dræbt under Kampen.

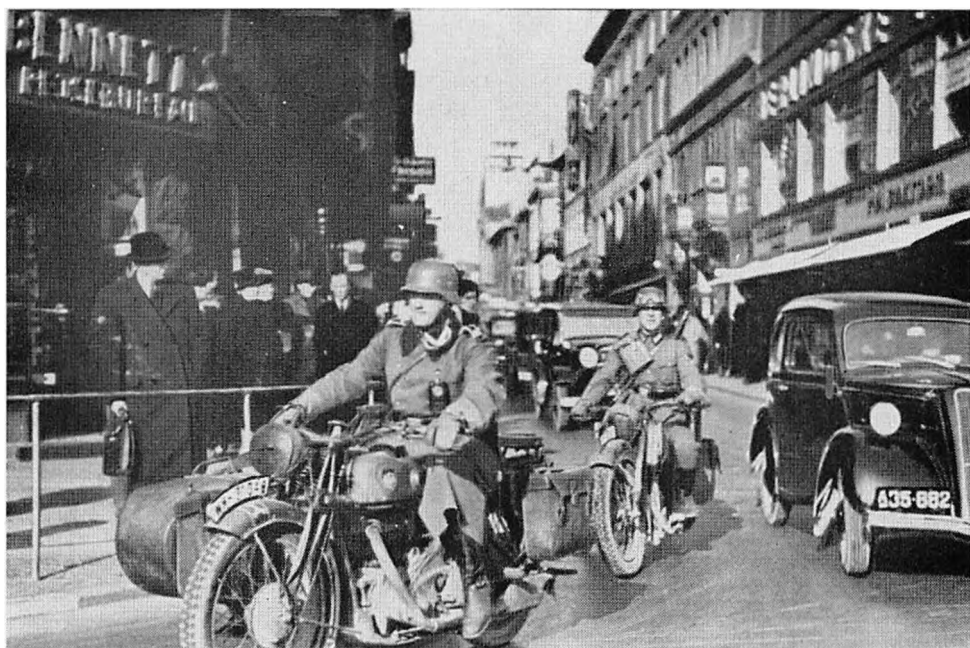
Efter Tyskernes Bombardement af Værløse Flyveplads: ødelagt dansk Maskine. Tropperne i Værløse søgte saa godt som muligt at bruge Skytset, men Tyskerne havde en knusende Overmagt og fik paa kort Tid Modstanden brudt.

9. April: Yderligere Udslibninger ved Langeliniekaen. Der var straalende Sol, ude i Sundet var der Drivis.

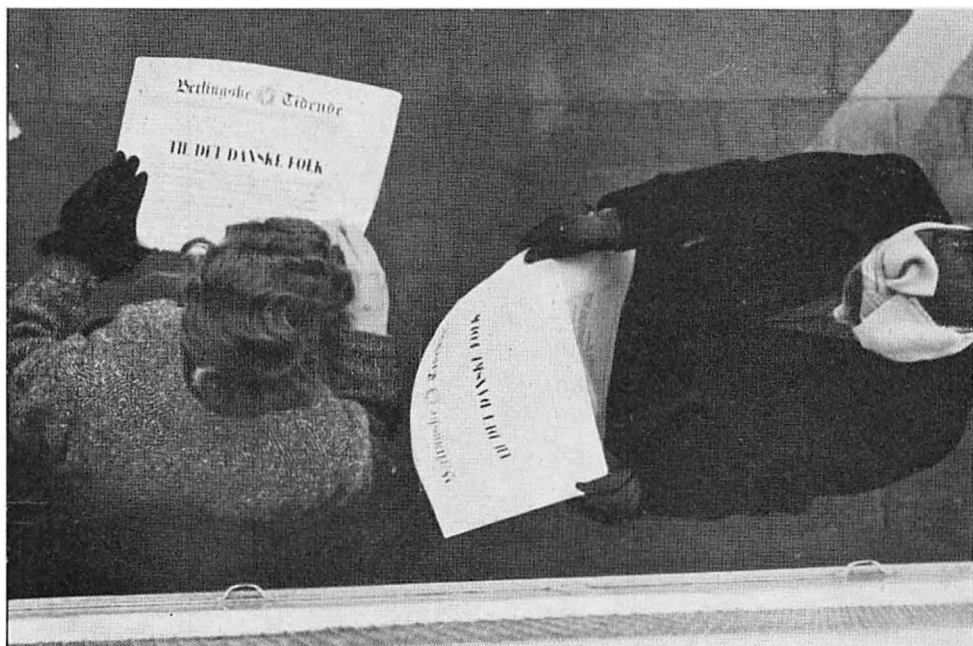
9. April: Nærbillede af de tyske Tropper, der kom i Land om Formiddagen med Cykler og fuld Udrustning.

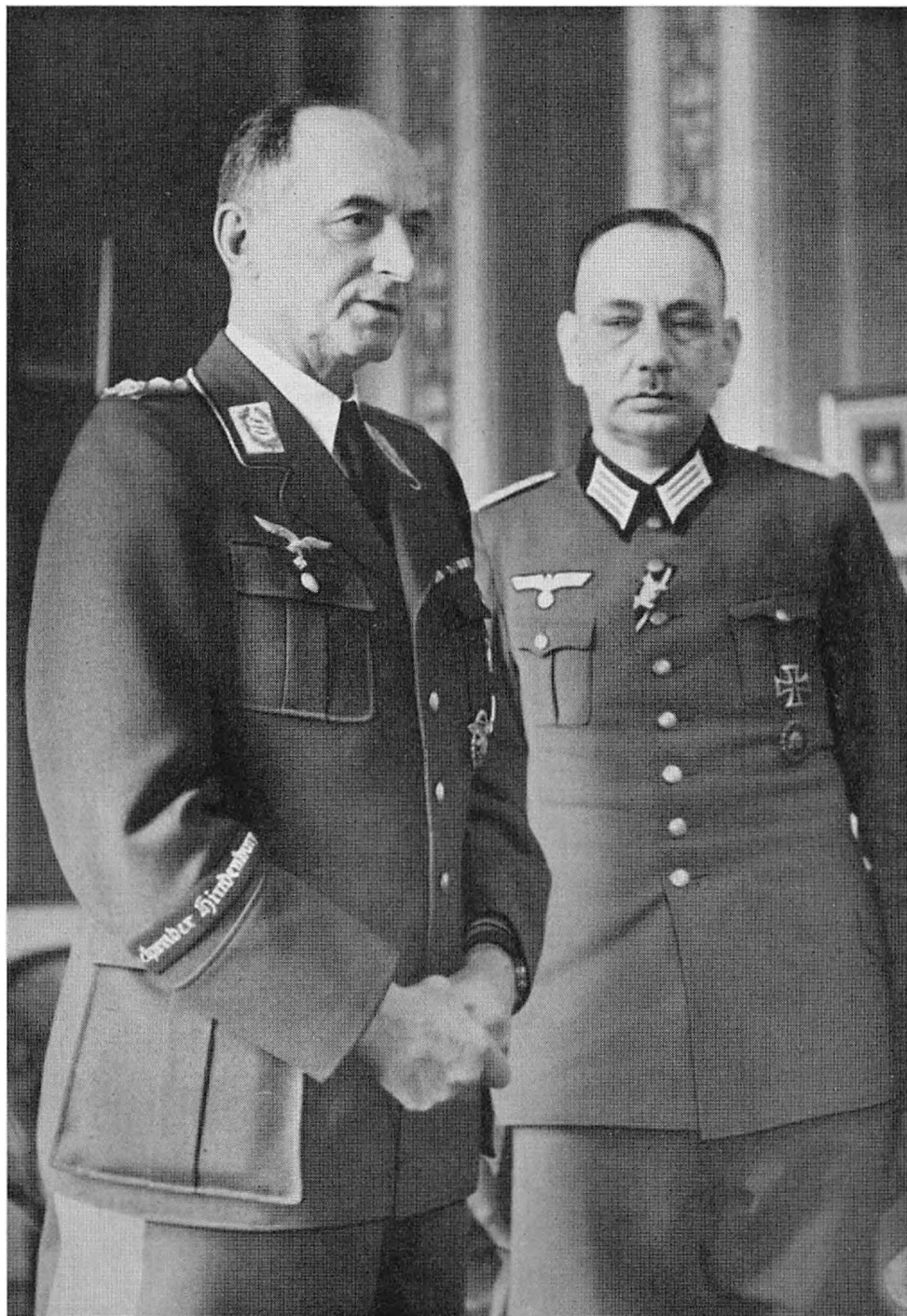
9. April: Tysk Patrulje paa Vej fra Strøget over Raadhuspladsen. Synet af de staa-hjelmklædte Tyskere, der holdt Byen besat med skudklare Vaaben, var maaske det, der bedst fik Folk til at forstaa, hvad der var sket.

9. April: Paa Hotel d'Angleterre hejses det tyske Krigsflag, og der stilles Vagt ved Indgangen. Bag den tyske Soldat t. v. en Mørklægningsplakat.

9. April: Kongens Opraab til det danske Folk blev hurtigt spredt over hele Landet, og Folk stod i Kø for at faa fat i Aviserne, efterhaanden som de kom.

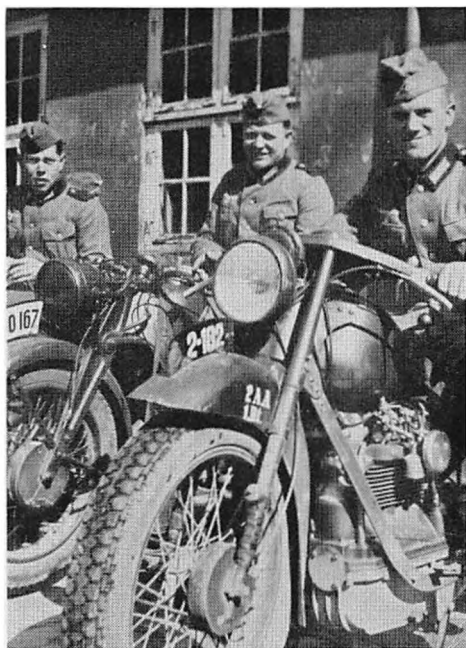
9. April: General von Kaupisch (t. v.) paa d'Angleterre sammen med en Stabsofficer.

9. April: Tyske Officerer ved Sjællandsporten, Kastellet. Nr. 2 fra Venstre: v. Kaupisch: yderst til Højre den tyske Gesandt Cecil v. Renthe-Fink.

9. April: Tysk Soldat paa Vagt foran Kommandantboligen i Kastellet, hvor det tyske Krigsflag er hejst.

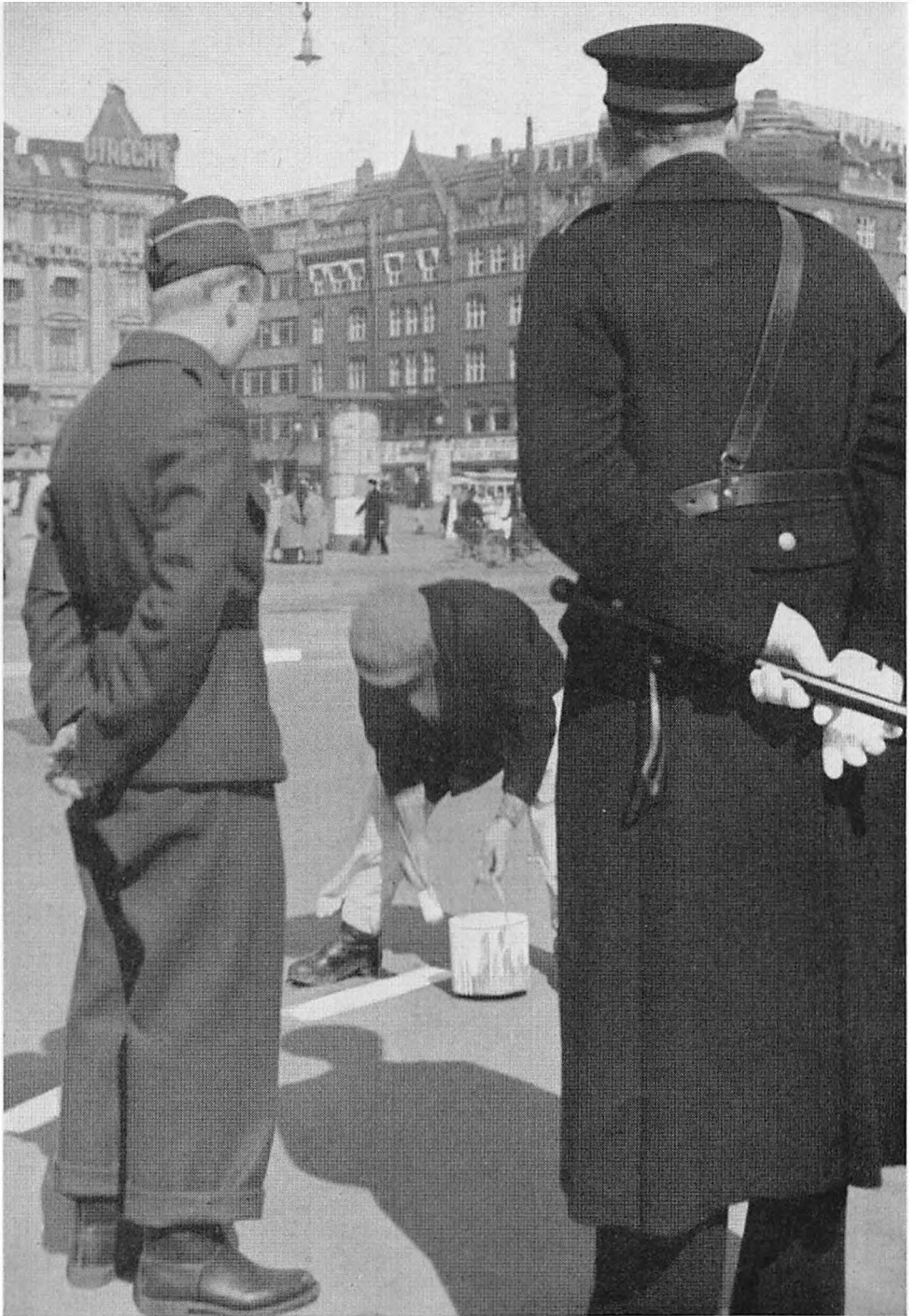
9. April: Tyske Soldater bemægtigede sig allerede tidligt om Morgenen den danske Hærs Materiel i Kastellet.

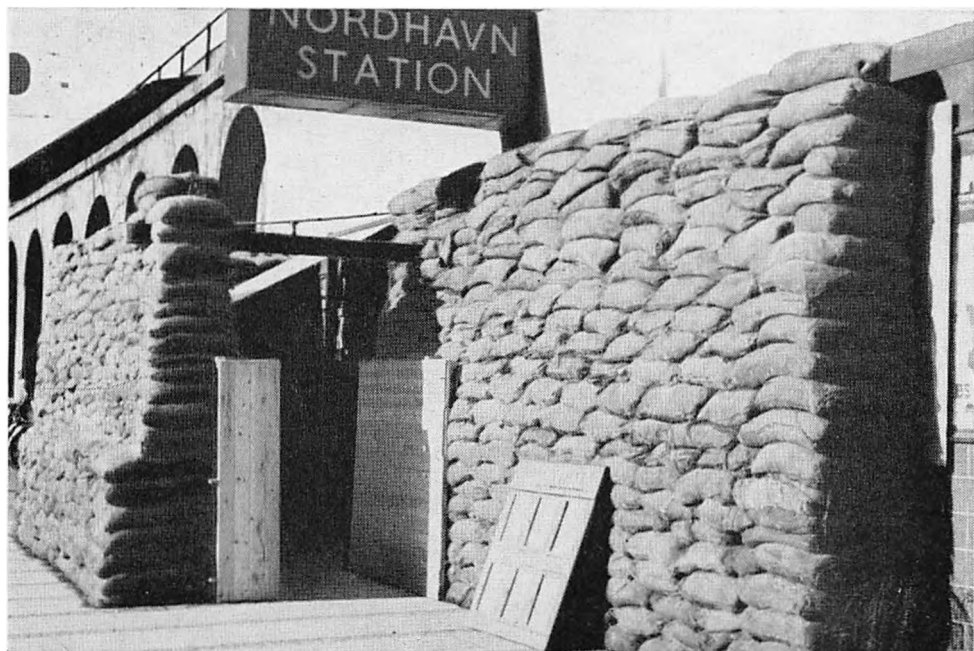
9. April: Første tyske Parade i Kastellet paa Kirkepladsen tidligt om Formiddagen. Det var smukt Vejr, den første rigtige Foraarsdag efter en lang Isvinter.

9. April: Tyske Officerer ved Paraden i Kastellet. Yderst til højre v. Renthe-Fink. Der synes at herske almindelig Tilfredshed blandt Tyskerne, og med god Grund; foreløbig var den tyske Politik i Danmark lykkedes fuldstændigt.

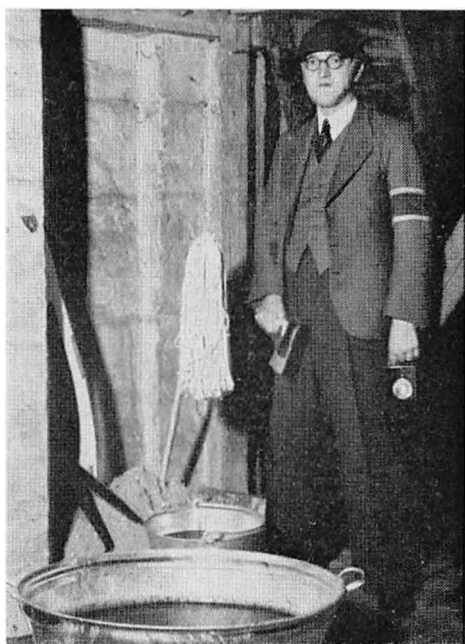
Med Besættelsen fulgte Mørklægning og Hvidtning af Fortovskanter. Samtidig indkaldtes C. B. Mandskabet, populært kaldet Føl.

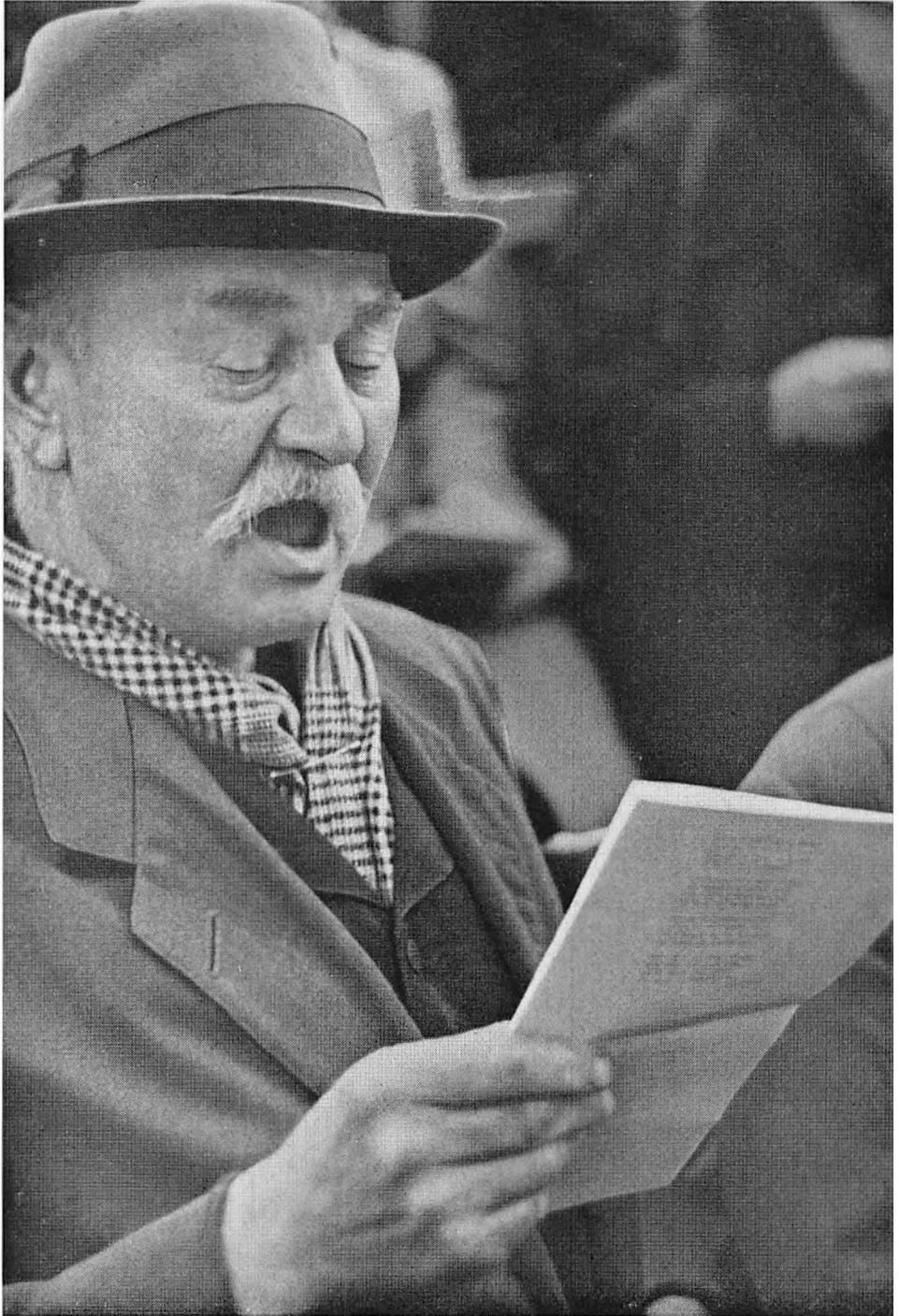
I Krigens første Tid var det Sandsækkene, der dominerede overalt, hvor der blev truffet Beskyttelsesforanstaltninger. Men Krigen varede længere, end Sandsækkene kunde holde til. Mange Steder kneb det med at skaffe Beskyttelsesrum.

C. B. Brandvagten var et vigtigt Led i hele den Beredskabstjeneste, man efterhaanden fik organiseret.

De, der blev udtaget til Husvagt, havde mange og til Dels ubehagelige Pligter under Luftalarmerne.

Baade unge og gamle tog Del i de store Alsangstævner i Sommermaanederne 1940

Alsangstævne i Københavns Fælledpark September 1940. Saaledes fik Befolkningen Udløsning for sit Behov til at demonstrere sin Nationalfølelse.

Tysk Soldat paa Vagt uden for en Bygning i Vejle, som den tyske Wehrmacht har besat. Bag Ryggen holder han Revolveren klar.

Paa sin 70-aarige Fødselsdag 26. September 1940 hyldedes Kong Christian med stormende Begejstring, først paa Morgenrideturen, senere under Kørsel gennem Byen, hvor mægtige Menneskemasser stod tæt opstillet langs Ruten.

26. September 1940: Amalienborg Slotsplads. Massebegejstringen var paa een Gang en spontan Hyldest til Kongen og en Demonstration mod det tyske Herredømme. Hele København var paa Gaden den Dag.

Der meldtes aldrig om tyske Tab under Luftkampene over Danmark, men det kunde ske, at nogen kom Tyskerne i Forkøbet med et Fotografiapparat.

Kongens Opraab til det danske Folk!

I sit Opraab til det danske Folk den 9. April 1940 i Anledning af de ved Landets Besættelse skabte Forhold indlæste Hans Majestæt Kongen følgende:

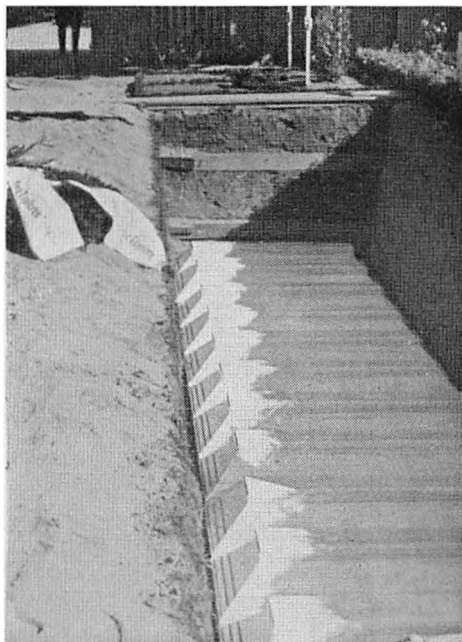
«Undskyld mig, som vorer Fædreland, som disse
sære Forhold opfordrer mig alle i Ro og paa Land
til at vise en fuldstændig korrekt og værdig Optra-
den, da enhver uoverensstemmelse eller Uro kan
føre de alvorligste Følger.

Gud bevare Dem alle, Gud bevare Danmark!
Christian X.

Forskellige Begivenheder i den senere Tid har be-
virket, at Regeringen føler sig foranlediget til at
minde Befolkningen om disse Kongens Ord, der for
os alle stadig maa være den afgørende Retnings-
linie for hele vor Færd.

Lad Ro og Orden præge Landet. Vis loyal Optra-
den over for alle, som har en Myndighed at udøve.

DK. 1940/10/1

Efter Sammenstød mellem Befolkningen
og de danske Nazister genoptoges Kon-
gens Opraab (27. Sept.).

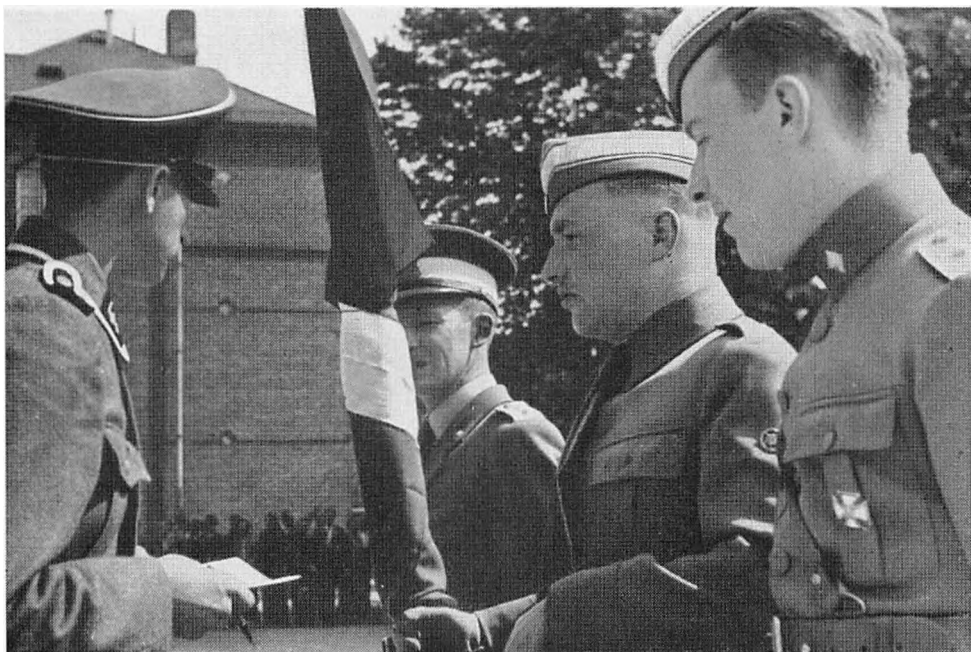
Ved Luftangrebet paa Aalborg Aug.
1940 dræbtes 13 engelske Flyvere. Blom-
sterne er tyske: »Den tapferen Gegnern».

Efter den tysk-russiske Krigs Udbrud udsendte Oberstløjtnant C. P. Kryssing et Opraab om at melde sig til »Frikorps Danmark« for at bekæmpe Rusland. Kryssing ses (til Højre) sammen med tyske Officerer paa Ingeniørkasernen.

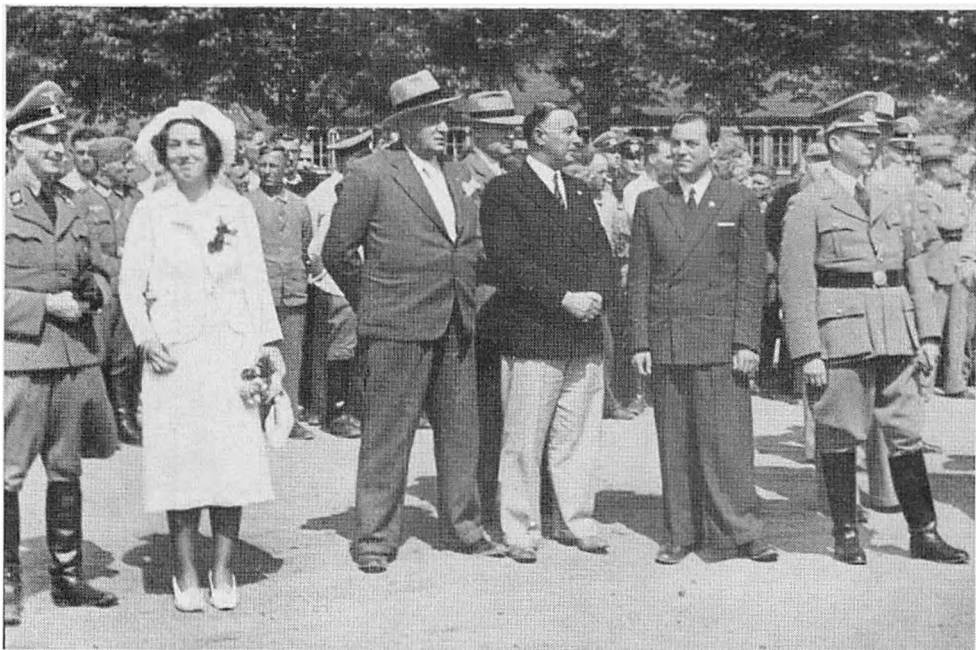
En Række unge Mænd, som har meldt sig til Frikorpset, stillet paa Geled ved Ingeniørkasernen. »Fædrelandet« stikker op af en af Taskerne.

Tre danske Officerer møder op med Dannebrog i Haanden for at slutte sig til »Frikorps Danmark« paa Ingeniørkasernen (Juli 1941).

Afmarch fra Ingeniørkasernen med tysk Musikkorps i Spidsen, derefter danske Officerer med Fanen, og til Slut de unge, der nu skal i Uniform.

Medarbejdere ved »Fædrelandet« paa Hellerup Station ved Frikorpsets Afreise: Helge Bangsted (skrævende, korpulent, med lys Hat) og Kjeld Helweg-Larsen (staaende til Venstre for den tyske Officer).

Det første Kontingent Frikorps-Mænd forlader Hellerup Station paa Vej til Østfronten, hilst med Hitler-Hilsen af Meningsfæller og Slægtninge. Der viftes livligt baade med Dannebrog og med Hagekorsflag.

FOR ELLER IMOD Hvor staar Danmark?

Hvor staar Danmark?

Vi advarer det danske Folk.
Fornæderne mod det danske Demokrati spiller højt Spil med Danmarks Skæbne. Folket har afvist Nazismen og Samarbejdet med Tyskland. Nu forsøger en Fløj af Regeringen at skræmme Danmark over i Nazismens Lejr.
Rusland bruges som Skrammebillede.

ENHVER Dansk må demme for sig selv. Her er Kendtegeringerne: Den 28. Juni 1941 udsendte den danske Regering en Erklæring, der sluttede med Ordene:

"Nu som tidligere deltager Danmark ikke i dette krigsne Opgør, men uden at afvise de danske Interesser kan Udvalgte ikke være lægeplig for Danmark. Erklæringen beror på fundet Udtryk, at det danske Gennemsnit i Moskva er blevet kaldt tilbage, hvorefter Forholdene mellem Danmark og Sovjet-Løsnen er afbrudt."

Det danske Udenrigsministerium har valgt. Det har stillet sig ved Hitlers Side i Kampen mod Rusland.
Det danske Folk har truffet et andet Valg. Nordlands og Frikorpsets Flåske har vist, at Danmark ikke vil kæmpe under Hagekorset. Folkets sande Instinkt skal reddes Danmark.

Ven eller Fjende?

Husk, hørdendes PREMIERMINISTER CHURCHILL har defineret Begrebet Ven eller Fjende:

"Hver Mand eller Stat, der kæmper mod Hitler, vil få vor Hælv. Hver Mand eller Stat, der marcherer med Hitler, er vor Fjende. Det gælder ikke alene enkelte Stater, men ogsaa den medlydbelige Rase af Osvindler, der gør sig selv til Rekrutter og Agenter for det nazistiske Regime, imod deres egne Landetsmand og hvad det vilde bytke før vor Land behøver sig ikke at forfatte Dem derhenne, som til dagligt er Vidne til Undertrykkelse af alle det, som alle Norge alle Dage har sat sig for Livet: Friheden og Selvbestemmelsen. Særlig Tyskland vil det betyde Undertrykkelse og Slaveri for Norge som for Resten af Verden. Den Maade, hvorpaa Tyskerne paa alle Omraader har sat sig fast i vor Land, og den Brutalitet, hvorefter de trænger paa vore hellegne Venner, er ubestrideligt Bevis for dette. Holder man sig det klart for Øie, er det ikke sandsynligt at se, at Hjelpe til Tyskland i sin Krig mod Rusland er Kamp mod vort eget Lands Frihed for det tyske Angreb."
(KING HAARON af NORGE, 10.7.41)

Her er ingen Plads for Fortolkninger. Marcherer Danmark med Hitler, er det Englands Fjende. Kæmper det mod Hitler, faar det Englands Slette. Alt andet kommer i anden Række.
Nåm paa Rusland?

Vi spørger hver selvstændigt tænkende Dänsker: Har Rusland nogen-

ende betydning en Trusel mod Danmarks Sikkerhed? Aldrig. End ikke Norge, der geografisk ligger mere udsat, føler sin Fremtid truet af Rusland.

"Kamp mod vort eget Lands Frigørelse"

KING HAARON af NORGE sagde følgende i en Radiotale til det norske Folk:

"Ved Tyskernes Overfald paa Rusland er Krigen kommet ind i en ny Fase. Fra tysk Side fremstilles denne Krig udsættende som en Kamp mod Bolschevismen. Men lad Dem ikke vilde af det. For enhver ublidt Jægtter er Uoverfaldet paa Rusland først og fremmest et Led i Tysklands Kamp for Verdensherredømmet, og hvad det vilde betyde for vort Land behøver sig ikke at forfatte Dem derhenne, som til dagligt er Vidne til Undertrykkelse af alle det, som alle Norge alle Dage har sat sig for Livet: Friheden og Selvbestemmelsen. Særlig Tyskland vil det betyde Undertrykkelse og Slaveri for Norge som for Resten af Verden. Den Maade, hvorpaa Tyskerne paa alle Omraader har sat sig fast i vor Land, og den Brutalitet, hvorefter de trænger paa vore hellegne Venner, er ubestrideligt Bevis for dette. Holder man sig det klart for Øie, er det ikke sandsynligt at se, at Hjelpe til Tyskland i sin Krig mod Rusland er Kamp mod vort eget Lands Frihed for det tyske Angreb."
(KING HAARON af NORGE, 10.7.41)

Det gælder for Danmark i lige Maal. Hjelpe til Tyskland i dens Krig mod Rusland er Kamp imod Danmarks Frihed for det tyske Tyranni.

England og Rusland Allierede

Alle andre Hensyn sættes i Baggrunden for dette ene Maal: at frelse Europa fra Hitler.
Den 12. Juli blev der i Moskva undertegnet en Pakt mellem England og Rusland af følgende Indhold:

1. De to Regeringer forpligter sig til at yde hinanden Bistand og Hjelpe af enhver Art i Krigen mod Hitlers Tyskland.
2. De forpligter sig endvidere til under denne Krig ikke at forhandle om Vaabenhandelen eller afslutte nogen Forstaaelse uden efter gensidig Overenskomst.

Denne Overenskomst træder i Kraft fra det Øjeblik, den er underskrevet, og kræver ingen Ratifikation.
I sin Tale i Underhuset den 15. Juli sagde Churchill: "Det er naturligvis en Alliance, og det russiske Folk er nu vore allierede."

Amerika støtter Rusland

England har taget sit Parti uden Væben. Norge ligledes. Amerikas Stilling er klar.
Alleerede den 24. Juni udtalte PRÆSIDENT ROOSEVELT til Pressen:

"Vi vil yde Rusland al den Bistand, vi formaa."
Harry Hopkins, President Roosevelts Udenrigs Udvalgte til England og Rusland, fremsatte den 31. Juli følgende Udtalelse til Pressen:

"Efter Præsident Roosevelts Ordre underrettede jeg Stalins om, at de Forenede Stater anser dem, der kæmper imod Hitler for at være paa den rigtige Side i den-

internationale Konflikt, og vi agter at støtte denne Part. Jeg imidlertid de Stille, om at vi med den største Bevidsthed følger den Kamp, som Sovjetunionen indtager i Selvforsvar. Vi har diskutert Forryktingsproblemer, herunder ogsaa de Typer og Mængder af Materiel, som vi kan levere til Sovjetunionen."
Stalins, ser vi, at haade den nye og den gamle Verden vender sig i Forbønnelse mod Tyskland og mod Forvalt af vort det tyske Paastrand om, at Feltpøt blev indledet for at betri Europa for den kommunistiske Fare.

Hitler selv har lo indrømmet, at Rusland ikke betød nogen Fare for Tyskland efter Afslutningen af den tysk-russiske Venskabspakt.

"Den tysk-russiske Venskabspakt vil sætte begge Stater i Stand til at leve i Fred og tryk og lykkeligt og varig Samarbejde."
(HÖRTEL, 6.10.39)

Ingen Forhandling med Hitler

Det nazistiske Tyskland er den eneste Fare, der truer Europa. Hitler og hans Slægt maa tilintetgøres, med ham kan der ikke forhandles. Det var det Ledte, Udenrigsminister Eden gav Parlamentet den 5. Juli. Han sagde:

"Hitlers mange Kursændringer overfor Rusland illustrerer paa nyttig Maade de Muligheder, som kan opstå, hvis man ikke vil have en tysk Tyranni og en Mængde af Undertrykkelse og Forbød."

Naar det ikke possible har blev det dem, hurtigt og let. Nu beder man om Verden fra paa Hitler som Firkæmper for den kristne Kirke. Denne filosofiske Bryten Maake harver ikke nogen. Alle ved, hvorefter det virkelige Angreb begynder, men det er ikke muligt at se. Teatertrøder. Da vil han maake sig og i mængdelene. Indre Forbød i Tyskland kan komme til at være denne Røde mandsvorne for ham, i hvert Fald for en Stund.

Det kan derfor være noget at fastslaa den britiske Regerings Stilling til enhver Forbød, som maake komme fra Hitler.
Det tyske Statsretsbeholdning, ledende af sine egne Generaler, som er Mændene.

Vi vil ikke under nogen Omstændigheder forhandle med ham, om noget som helst. Vi skal fortsætte vor Kamp for at befri os fra Hitler, og det har repræsenterer, er forholdsvis ledige.

Her paa Forbødten er der Alle Plads handle til Hitlers Livsførelse og til vor egen. Høtar kalder den "Nyordning." Det er ingen Nyordning, det er gammel Tyranni.

Men medens vi afvise alle Tilbud fra Hitler maa vi selv begynde at se Fremad. Efter to Aars Forløbet under den initiale Krig har vi lært den sande Natur af konflikten. Vi maa kæmpe ikke bare mod Væben, men med Forstand og Forsigtighed. Vi maa modbevare den tyske Arde alle vore egne og vore allieredes Hjelpe, sandelig og klogt. Medens vi kæmper mod den forfulgte Nyordning, som Hitler og hans Gestapo har paaført, maa vi ogsaa maake, maa vi begynde at skabe en virkelig Nyordning for os selv og for alle, som drømt vil leve og med os.

Det er ikke i Berlin eller i Rom, men i London vi nu ser det nye Europa blive bygget op. Det er her i Storbritannien, ved Meder mellem de allierede Regeringer, Grundstenen bliver lagt.

Vi har to Opgaver foran os: at vinde Krigen og vinde Freden. Bevægelsen har kun en Maal: at fjerne Tyrannen Hitler og hans Maa, saaledes at hver enkelt Nation kan blive frit til at vælge Arbet for at bygge sin fornuftige og lykkelige Verden, som kan leve i Tryk og Fred."
(AHTONER JAMES, 5.7.41)

Illegal russiskvenlig Plakat fra 1941 bekæmper Tyskernes antirussiske Propaganda, kriuserer den danske Regerings tyskvenlige Holdning og fastslaar, at det ikke er Rusland, men Tyskland, der er en Trusel mod Europa.

For Underskrivelsen af Antikominternpagten, v. Ribbentrop hilser paa Udenrigsminister Scavenius 24. November 1941.

Udenrigsminister Scavenius oplæser den danske Erklæring ved Underskrivelsen af Antikominternpagten 25. November 1941.

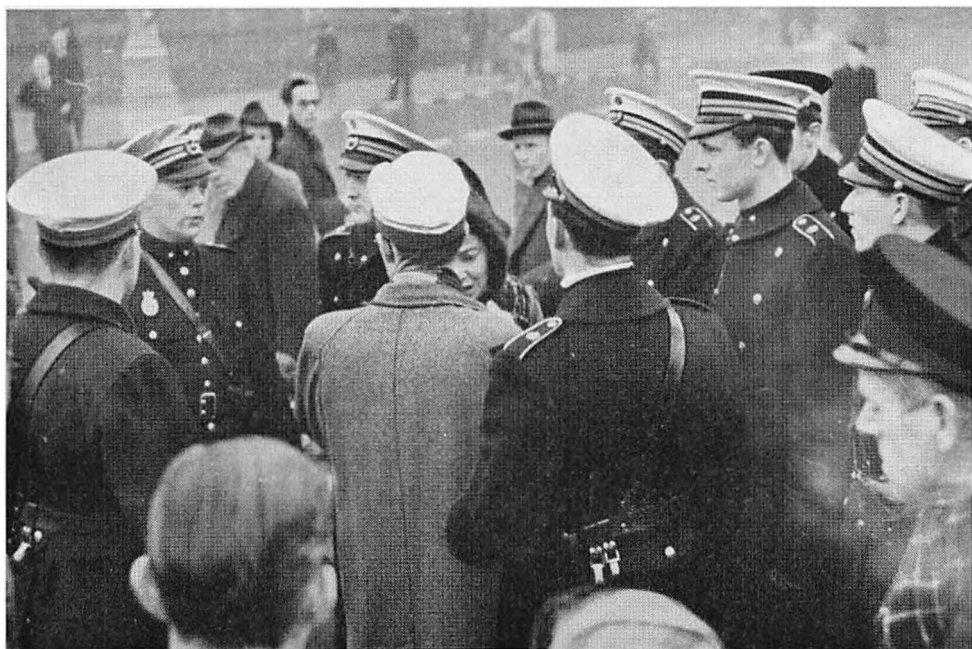
Danmarks Tiltræden af Antikomintern-Pagten vakte Befolkningens Harm. Studenterdemonstration foran Københavns Raadhus, bl. a. med norsk Flag.

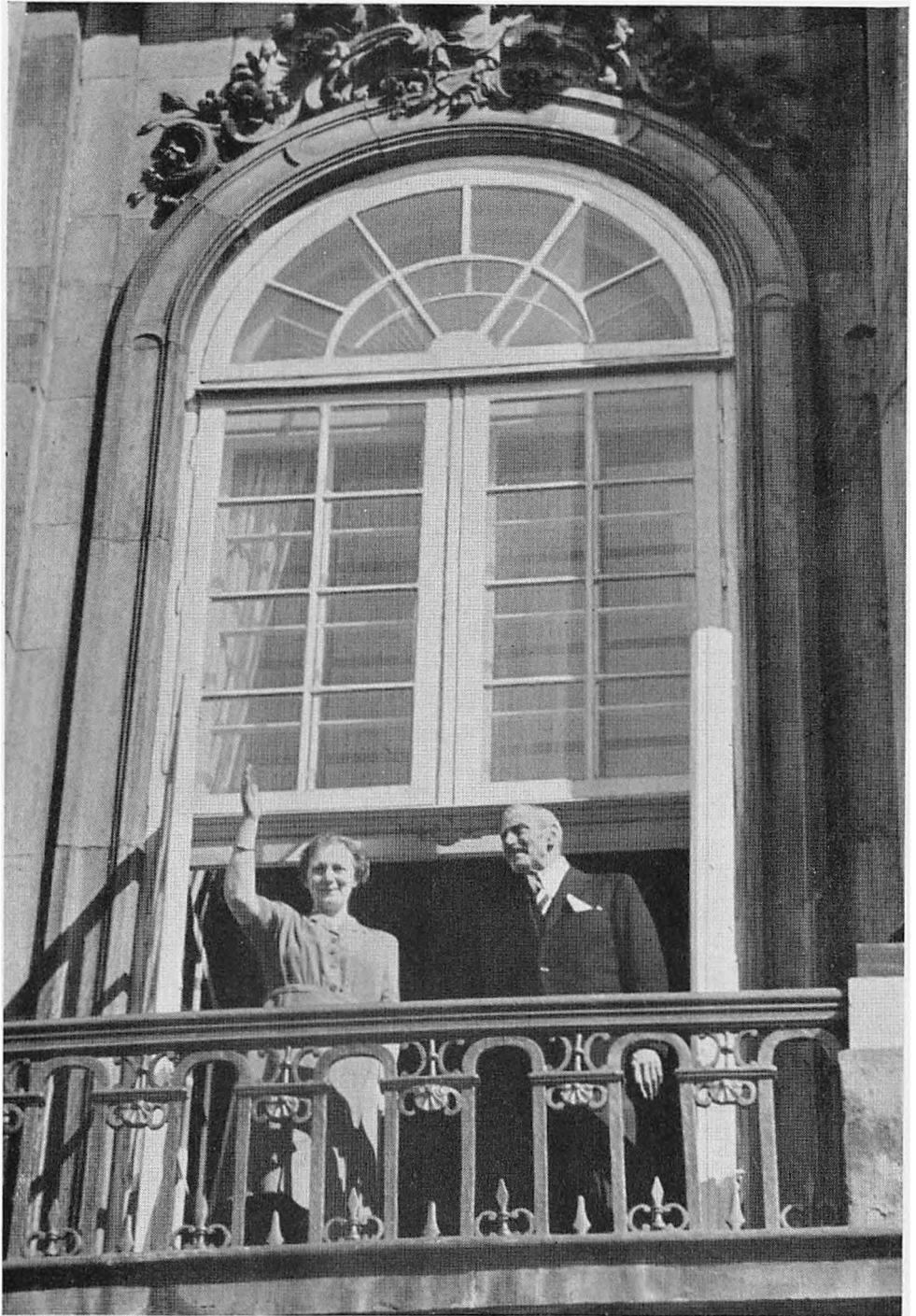
Studenternes Demonstrationstog paa Vej over Raadhuspladsen efter Mødet foran Raadhuset. Toget blev senere splittet af Politiet ved Frihedsstøtten.

Politiet huggede kun ugerne ind paa Mængden, men i nogle Tilfælde maatte Stavene frem. Ophidselsen gav sig meget voldsomme Udtryk, og Myndighederne vilde ikke give Tyskerne nye Paaskud til Overgreb.

Politiet fandt det heldigst at arrestere nogle af de mest energiske Demonstranter. Det københavnske Politi var højt ubehageligt stillet under Demonstrationerne mod Antikominternpagten, men det maatte lystre sine Ordre.

Kongens 30-Aars Regeringsjubilæum Maj 1942: Kongeparret paa Amalienborg.

September 1942 kom et Antal Frikorpsfolk til Danmark paa Orlov. Parade ved Banegaarden: Fritz Clausen, der endnu paa dette Tidspunkt officielt stod som den førende i D.N.S.A.P., ses her paa Talerstolen.

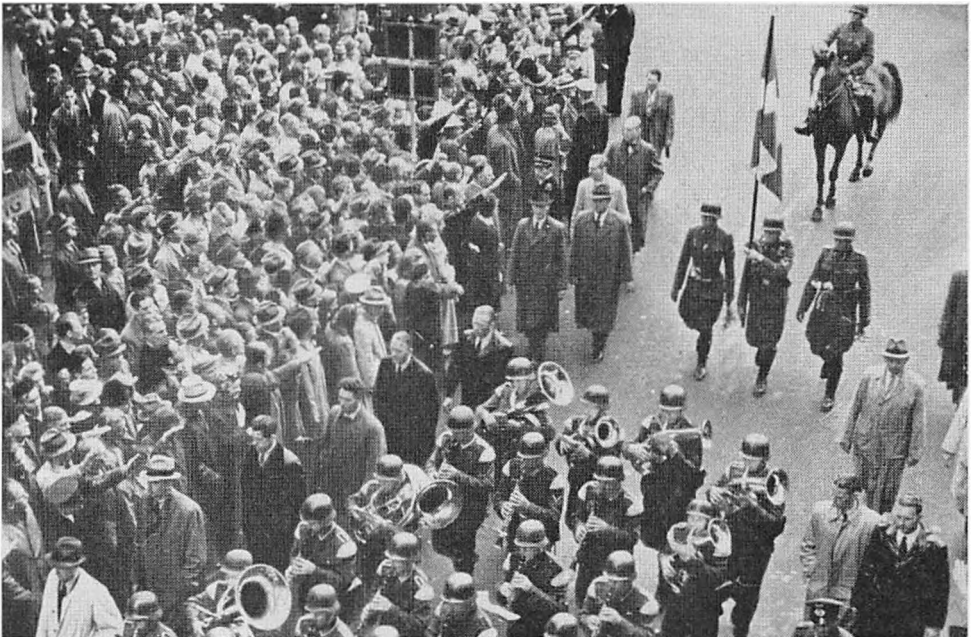
Fritz Clausen sammen med tyske Officerer og sin kvindelige Fotograf, bag hende Redaktør Bangsted.

Sturmbannführer K. B. Martinsen hilser Fritz Clausen ved Paraden paa Godsbanegaardens Terræn.

Efter Paraden marcherede Frikorpsfolkene, godt beskyttet af tysk Militær, gennem Byen. Der er ikke ret mange oprakte Hænder; Frikorpsset mødtes med Tavshed eller i nogle Tilfælde med aabenlys Foragt fra den danske Befolknings Side.

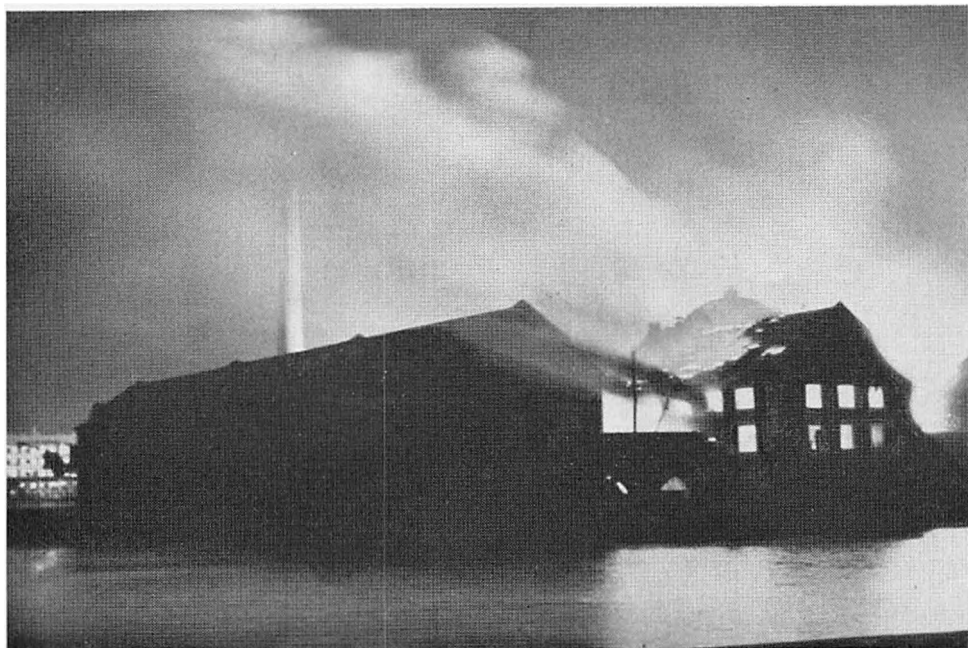
Frikorpsset marcherer gennem Byen, beskyttet af civilklædte Opdagere fra det tyske Politi. De danske Betjente staar med Ryggen til Frikorpsset og søger saa vidt muligt at hindre, at det kommer til Sammenstød.

Efter skarp dansk-tysk Krise blev Dr. Werner Best 5. November 1942 Tysklands »Befuldmægtigede« i Danmark. Her staar han sammen med Udenrigsminister Scavenius foran Christiansborg efter Forhandling i Udenrigsministeriet.

Efter mange »fredelige« Luftalarmer benyttedes Tilflugtsrummene mindre og mindre. Man gik ikke ned, hvis man paa nogen Maade kunde lade være. Først 27. Januar 1943 oplevede København et Bombeangreb.

27. Januar 1943 bombarderede en mindre Afdeling engelske Flyvere Burmeister & Wains store Maskinværksted paa Christianshavn, der blev stærkt beskadiget. Desuden rantes Sukkerfabrikkerne, og en Kæmpebrand opstod.

Det vældige Flammehav kunde ses langt ud over Sjælland og Skaane. Den tyske Propaganda fortav det virkelige Maal for Angrebet og talte om, at Englænderne vilde ødelægge Befolkningens Forsyning med Levnedsmidler.

Ved Bombardementet af B. & W. blev enkelte Beboelseshuse i Islands Brygge-Kvarteret ramt. Her et ødelagt Hus i Gunløgsgade.

Ueksploderet Bombe i Gunløsgade.

I Sommeren 1943 kom det Gang paa Gang til Sammenstød mellem Befolkningen og Frikorpsmændene, der her ses i Aktion uden for Cirkus i Juli 1943.

En tilfældig forbipasserende er blevet slaaet ned af en Schalburgmand.

Dansk Politibetjent jages af en revolverbevæbnet Schalburgmand.

C. B.-Betjent og Sporvognskonduktør hjælper en haardt saaret Landsmand, der er blevet stukket ned med Bajonet.

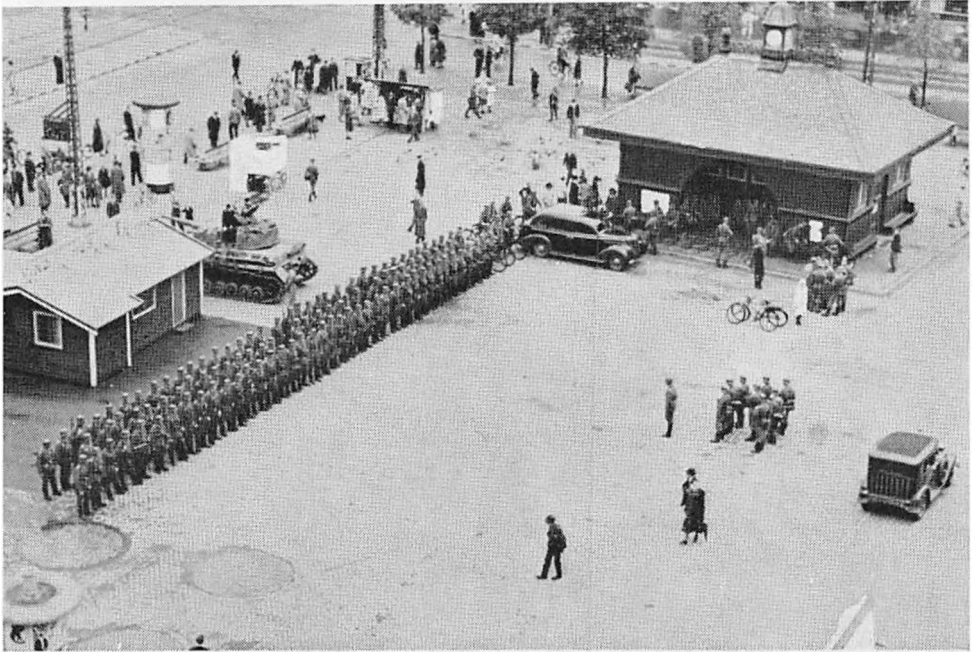
Ung Pige noteres efter tysk Ordre af Politiet, fordi hun har Hue med Royal Air Force-Farver. Tyskerne og deres Hjælpere slog ned paa alt, hvad der kunde udlægges som Engelskvenlighed.

August 1943 var der voldsom Uro, spontane Strejker og aaben Kamp. Befolkningen vælter en Politibil under Urolighederne i Odense.

Tyskerne forberedte en større Indkvartering i Forum, men 24. August blev den store Udstillingsbygning ødelagt ved en Bombeeksplosion.

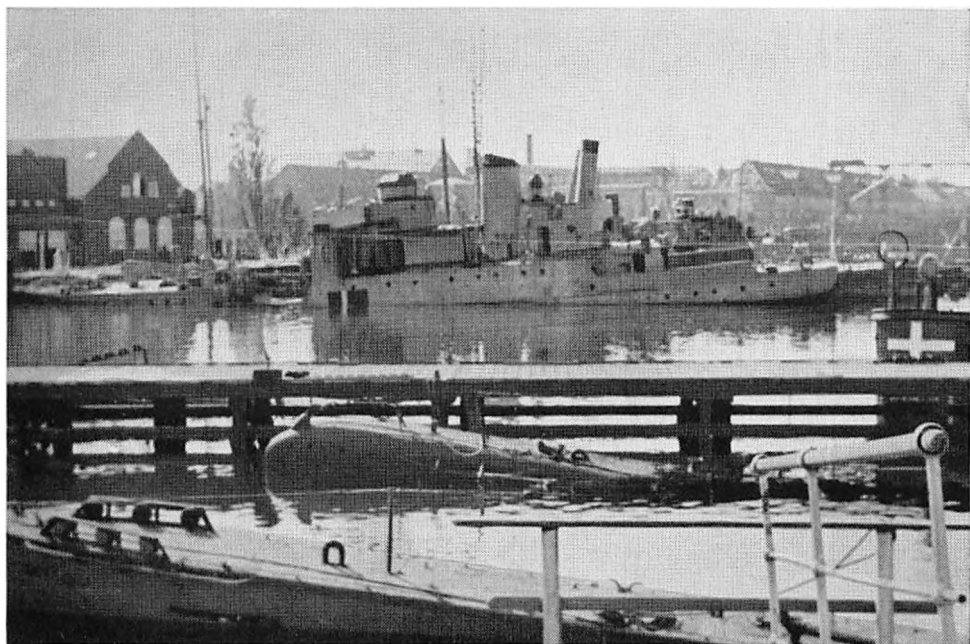
Lørdag Eftermiddag den 28. August foranstaltede Tyskerne, som Optakt til Begivenhederne Dagen efter, en Parade med Kampvogne paa Raadhuspladsen.

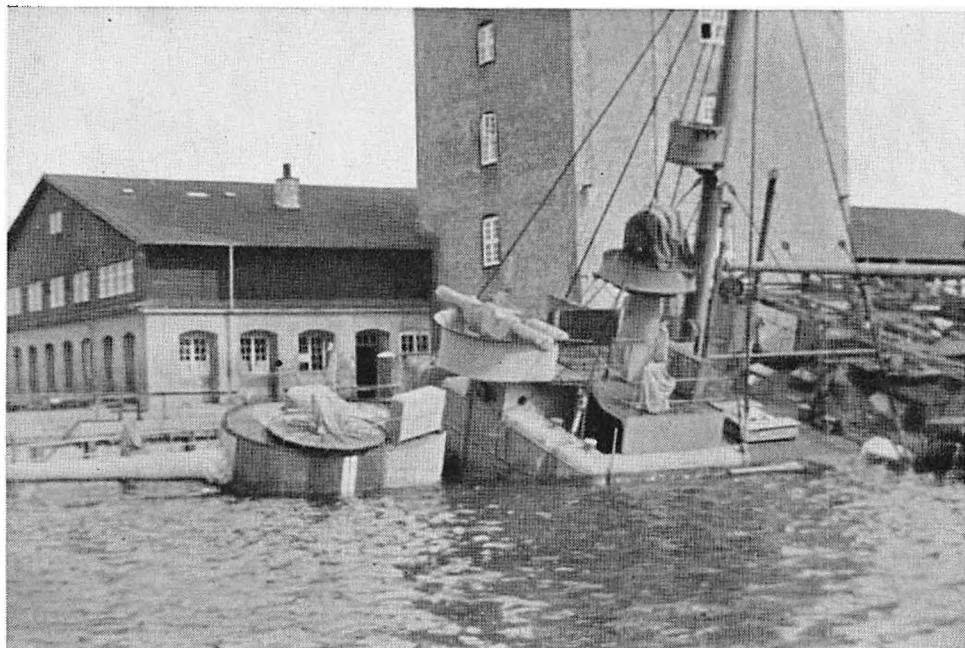
En af de tyske Tanks ruller forbi Afdelingens Chef under Paraden 28. August.

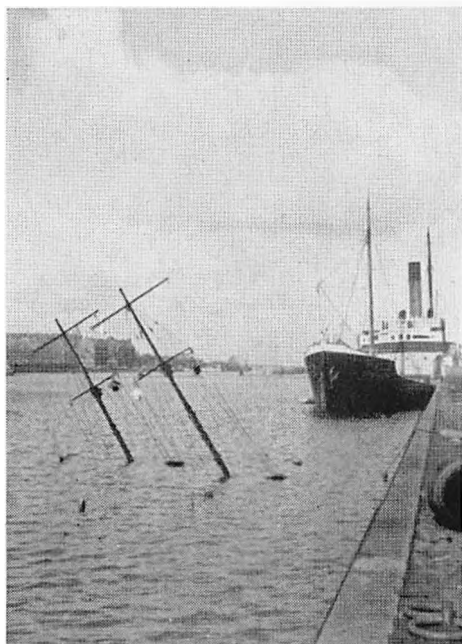
29. August 1943 brast omsider Forsøgene paa dansk-tysk Forstaaelse, og Tyskerne slog ned paa den danske Hær og Flaade, mens Ministeriet Scavenius ophørte at fungere. »Militær Undtagelsestilstand« og Spærretid indførtes.

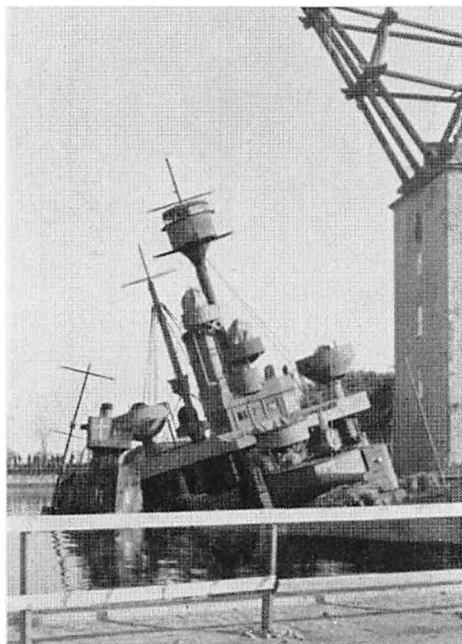
Inden Tyskerne 29. August naaede Holmen, havde Viceadmiral Vedel beordret Flaaden sænket. Mineskibet »Lindormen« ligger delvis under Vand; i Forgrunden ses et Par sænkede danske Undervandsbaade.

29. August 1943: »Peder Skram« ligger under Vand foran den gamle Mastekran. »Niels Juel« søgte fra Holbæk at naa til Sverige, men standsedes i Isefjorden af tysk Luftangreb og blev sat paa Grund.

To Ministrygere forsvundet i Dybet. Tyskerne hævede senere Fartøjerne, men de kunde ikke mere anvendes.

»Makrellen« og »Hvalrossen«, der laa paa Siden af »Peder Skram«, gik ogsaa ned, inden Tyskerne kunde hindre det.

29. August 1943: tysk Motorcyklist svinger pludselig op paa Fortovet paa Raadhushuset-pladsen og kører løs paa Folk. En ung Pige rammes af Sidevognen.

Samme Sted, et kort Øjeblik efter: Motorcyklisten har kastet den unge Pige hen mod Kiosken og kører uanfægtet videre.

29. August 1943: Tysk Tank, fuldt bemanded og med skudklare Kanoner, er kørt op ved Oehlenschlägers Statue foran Det kongelige Teater. Københavnerne passerer uanfægtet forbi den, og Mureren fortsætter sit Arbejde bag Oehlenschläger.

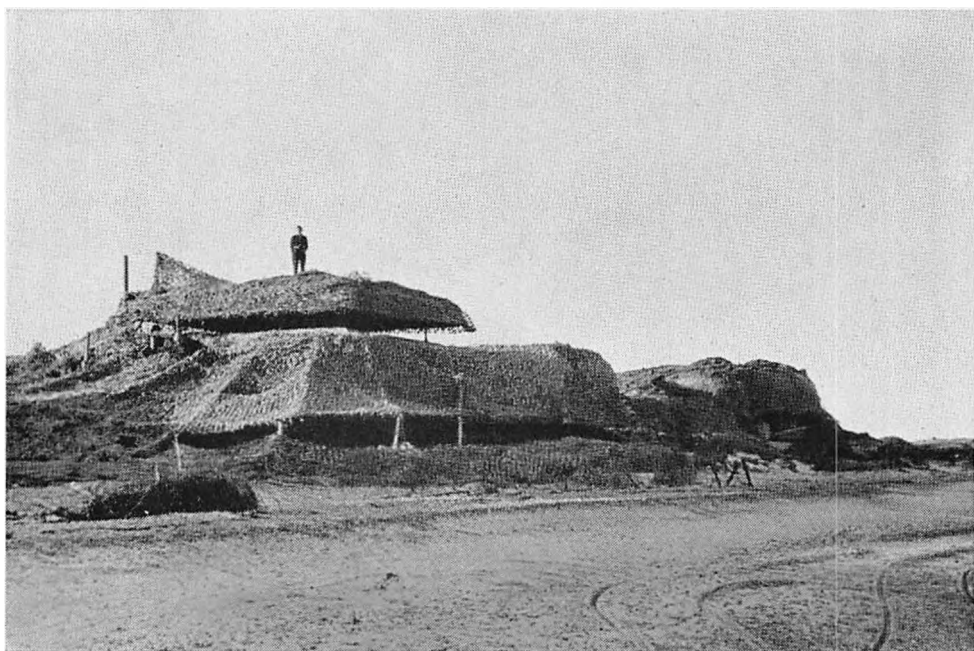
Fra Begravelsen af de 12 faldne danske Soldater efter den 29. August 1943 i København. Sygeplejersker følger Baaren paa Vej til Gravene paa Bispebjerg Kirkegaard.

Ved de faldne danske Soldaters Fællesgrav paa Bispebjerg. Mange Tusind Mennesker har lagt Blomster paa disse Grave som en Tak til dem, der forsøgte at kæmpe mod Overmagten den 29. August 1943.

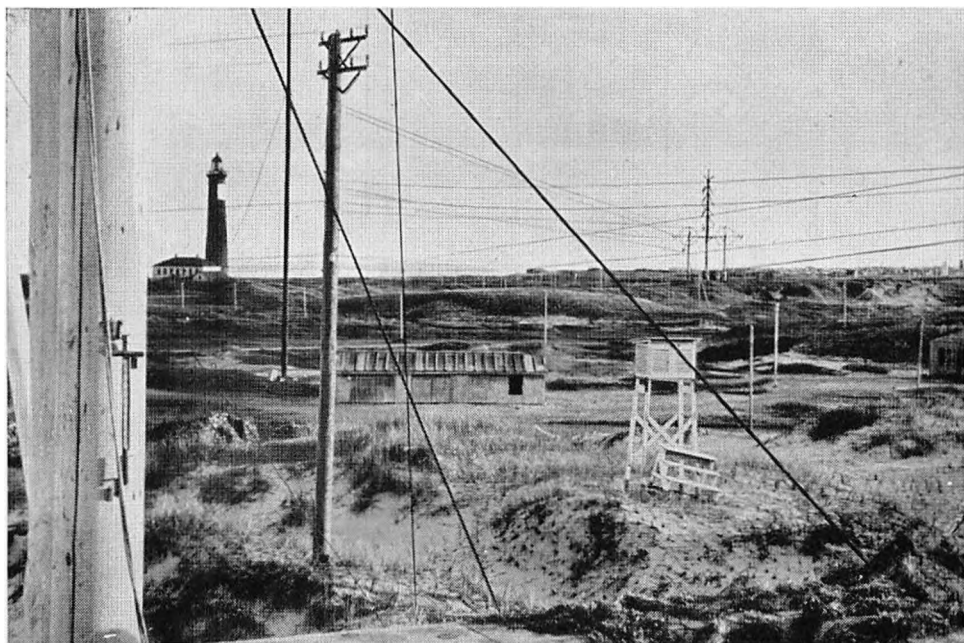
Tankfælder ved Vesterhavet. De tyske Befæstningsanlæg langs Jyllands Vestkyst kostede den danske Stat kæmpemæssige Beløb.

Tysk Befæstningsanlæg ved Vestkysten. Lige til Sammenbruddet fortsatte Tyskerne Arbejdet med de kæmpemæssige Forsvarsanlæg, der ødelagde uerstattelig Naturskønhed i Skovene og Klitterne.

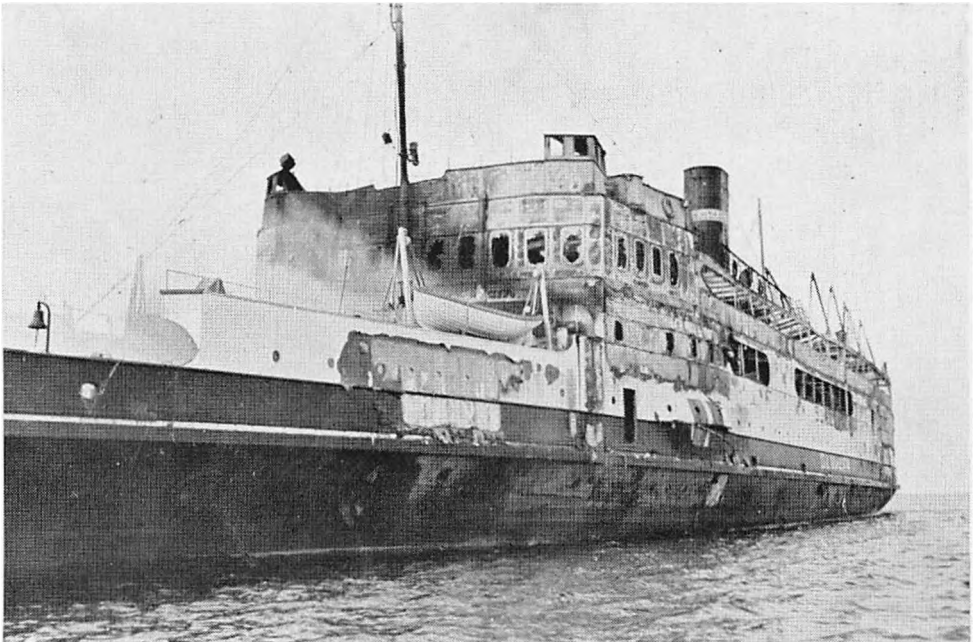
Tyske Maskiner kørt frem fra de underjordiske Hangarer paa en af de mange store Flyvepladser, Tyskerne byggede i Danmark.

Tyske Befæstningsanlæg paa Skagen.

Generalfeltmarskal Rommel besøgte i Dagene 10.—11. December 1943 Danmark for at kontrollere de tyske Befæstningsværker her. Her ses Rommel ved en Parade over de tyske Tropper i København.

3. November 1943 blev Færgeren »Sjælland« ødelagt ved Sabotage. Efter Eksplosionerne fulgte en voldsom Brand; under Slukningsarbejdet eksploderede endnu et Par Bomber, der kostede nogle Menneskeliv.

Kaj Munk myrdet

Revisor Vedersø Fiskeriblagten
Vedersø ved Jørg Mørges

Funnet liggende dræbt i en Plantage
udenfor Silkeborg i Gør Mørges

Bladets Brevkasse meddeler fra Vejle:

FORFATTEREN Pastor Kaj Munk blev i Gør Mørges Plantage opdaget i et Hjerte i Vedersø ved Jørg Mørges, som efter at have set sin Mand og senere erklæret sig at være Mandlighejterspersonen, og at de havde til Opgave at indlede Kamp. Kaj Munk blev dræbt af Kaj Munk i en El.

I Mørges er han fundet liggende dræbt i en Plantage ved Silkeborg Bakker. Han var blevet afføvet ved Revolverskud.

Politiet har konstateret, at de fire Personer, der har afhentet Kaj Munk i hans Hjem, ikke tilhører nogen Myndighed. De er etableret en stor Eftersejning af de pågældende Personer.

Signalementet af **Dod efter**
Kaj Munks Mordere **Attentatet**

Fordømmelse af Attentaterne

Udtalelse af Repræsentanter for fem
politiske Partier.

Protest mod Valdmisindet i den
politiske Kamp

Udtalelse af Repræsentanter for fem politiske Partier. Protest mod Valdmisindet i den politiske Kamp. Udtalelse af Repræsentanter for fem politiske Partier. Protest mod Valdmisindet i den politiske Kamp. Udtalelse af Repræsentanter for fem politiske Partier. Protest mod Valdmisindet i den politiske Kamp.

Slagelse-Borger myrdet

Skudt ned på Aulens Gade i Slagelse

En Bil og en Cyklist passerede i Gerningsøjeblikket Mordstedet

Bladets Brevkasse meddeler fra Vejle:

En 50-årig Fiskehandler Jens Chr. Petersen Stenstuegade 19, Slagelse, er i Mørges Kl. 2.05 blevet skudt ned på Aulens Gade i Slagelse. Jens Petersen, der tilhørte det national-socialistiske Parti, kom gående fra sin Bolig i Stenstuegade og blev, da han befandt sig ud for Ejendommen Herrestræde 22, skudt ned af en ukendt Person. Han rullede af to Skud i Hovedet efter en forudgående Skudsekling og døde på Stedet.

Ojensvidner beretter, at der i Gerningsøjeblikket passerede en Bil og en Cyklist forbi. Cyklisten forsvandt ned ad en tilstødende Gade. I øjeblikket efter at være fotograferet af Kriminalpolitiet i Falcks Ambulance ført til Sygehuset, og Politiet arbejder nu med Sagens Opklaring.

Paa Sydfronten angriber baade 5. og 8. Armé

Kilderne som Forberedelse af en større

6. Januar 1944: Avismeddelelsen om Kaj Munks Mord 2 Dage forinden. Tyskerne tillod hverken Billede eller Nekrolog, og den nazistiske Fiskehandlers Død skulde bringes i nøjagtig samme Udstyr og paa tilsvarende Plads i Bladet.

Den 8. Januar 1944 blev Kaj Munk begravet fra Vedersø Kirke under meget stor Deltagelse. Mange Hundrede Mennesker stod udenfor uden at kunne komme ind.

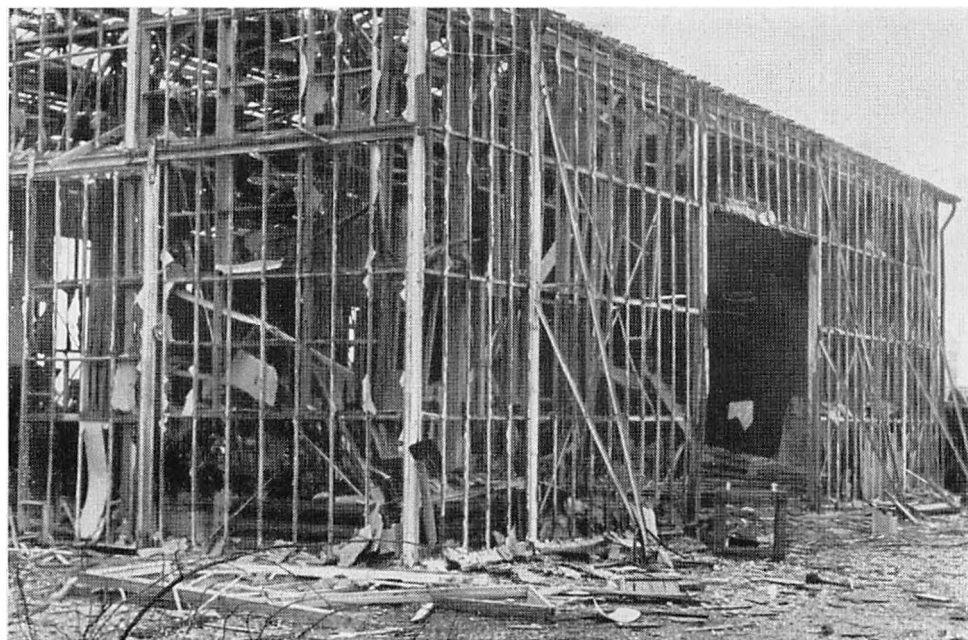
Kaj Munks Begravelse: Følget uden for Vedersø Kirke; et stort Antal Præster deltog i Højtideligheden, ligeledes Det kongelige Teaters Chef Hegermann-Lindencrone og en lang Række andre fremtrædende Personligheder.

Et lille Udvalg af de mange illegale Blade. Den illegale Presse begyndte især efter det store Røre om Antikominternpacten i Slutningen af 1941 og spredtes efterhaanden i vældige Oplag over hele Landet.

De danske Filmsselskaber fik i Januar—Februar Maaned 1944 ødelagt deres Atelierer ved Bombeattentater. Tyskerne fik ogsaa ødelagt Kino-Palæets Bygning 31. Marts.

Bombeattentaterne mod de danske Filmsselskaber 1944: Nordisk Films Atelier efter en ødelæggende Eksplosion.

Tysk Patrulje paa Raadhuspladsen med skudklare Vaaben.

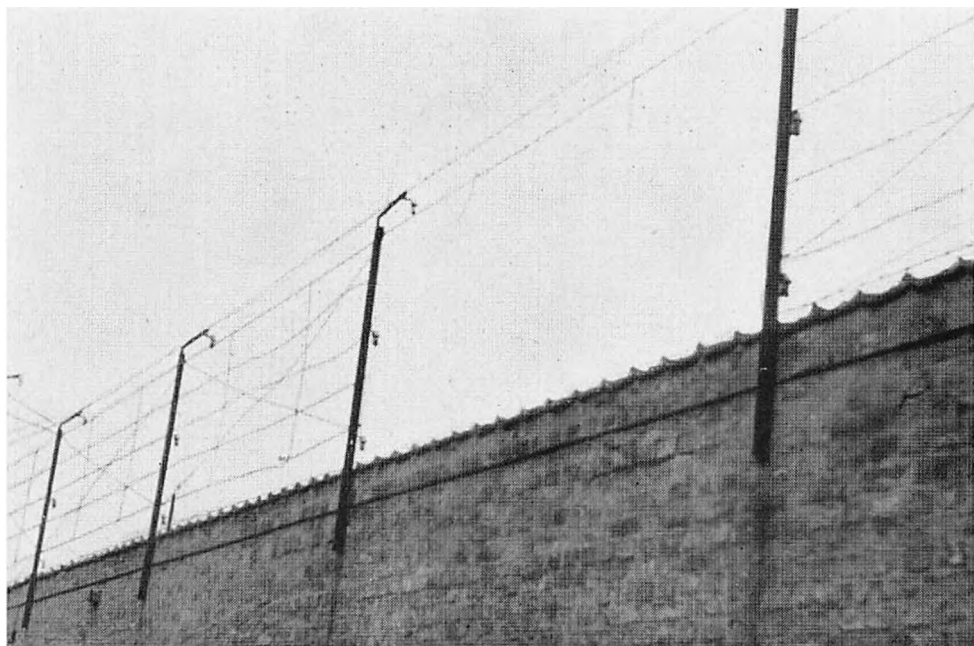
En Frikorpsmand havde paa Vesterbro saaret en ung Pige og blev derpaa forfulgt af Befolkningen. Det lykkedes Frikorpsmanden at dræbe en af Forfølgerne med et Skud gennem Munden. Den døde bæres ud.

Frikorpsmanden blev gennempryglet med Stoleben og hvad man ellers havde af Redskaber, indtil en »blandet« dansk-tysk Patrulje kom til.

22. Juni 1944 blev Dansk Industri Syndikat (Rekylriffelsyndikatet) fuldstændig ødelagt ved Sabotage, trods meget stærk Bevogtning.

Adskillige af vore Radiofirmaers Fabriker var i Aarenes Løb udsat for Sabotage. Særlig i 1944 blev Produktionen i mange Fabriker standset. Her ser man Sabotørernes Indgang til Nordisk Radio Industri.

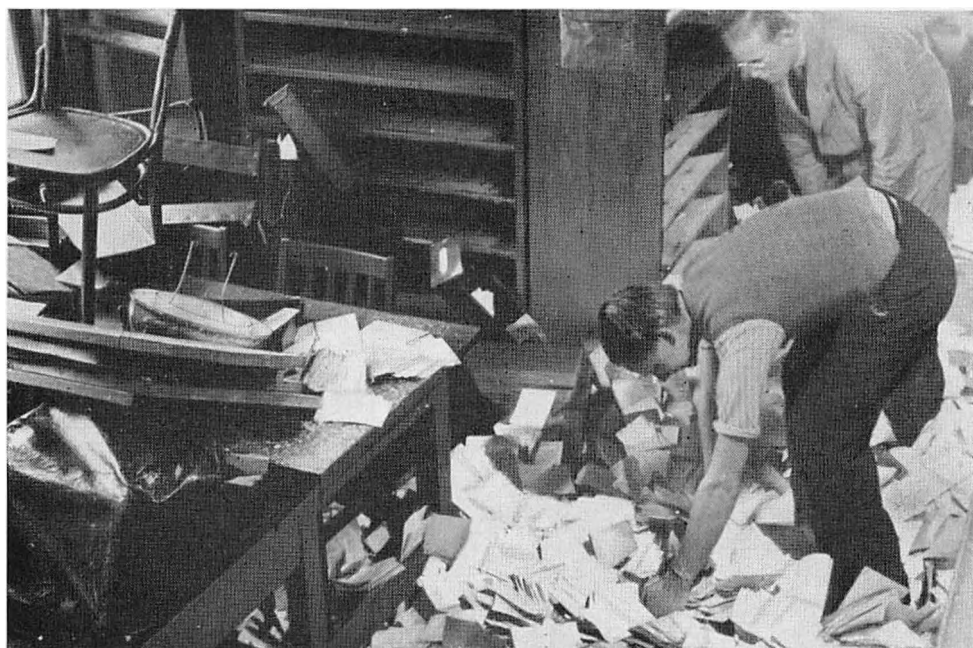
Natten til 25. Juni 1944 ødelagdes en stor Del af Tivoli ved Schalburgtage. Koncertsalen blev helt raseret.

Tivolibranden: I den voldsomme Varme kæmpede man for at redde mest muligt af de uerstattelige Noder.

Gennem Frøslev-Lejrens hemmelige Radiomodtager, skjult under Gulvet i en af Barakkerne, kunde de danske Fanger holde sig underrettet om Begivenhederne udenfor. Gennem dette lille Apparat fik de ogsaa Meddelelsen om Kapitulationen.

Et Led i Kampen mod Tyskerne i Besættelsens sidste Aar var Ødelæggelsen af Kartotekerne paa Folkeregistrene.

BEKENDTGØRELSE

Som Kommandant for de tyske Tropper paa Sjælland bekendtgør jeg herved:

Efter Henvendelse fra den Rigsbefuldmægtigede i Danmark og med Fuldmagt fra den Øverstbefalende for de tyske Tropper i Danmark, har jeg

Den 1. Juli 1944 Kl. 12 Middag

overtaget den udøvende Magt for Stor-Københavns Omraade til Opretholdelse af Orden og Sikkerhed.

Med øjeblikkelig Virkning er al Trafik ud af Stor-København og enhver Trafik Ind i Byen forbudt.

Der udværes lighed at nærme sig Gadespærringerne i Byens Udkanter, da de der posterede Vagter har Befaling til med Vaabenmagt at tilbagevise enhver, der nærmer sig.

I Stor-Københavns Omraade er enhver Forsamling, der bestaar af mere end 5 Personer, forbudt i Gader, Stræder, paa Veje og Pladser.

Den tyske Værnemagts forstærkede Patruller har Ordre til at forbyde at skyde paa enhver Forsamling, der bestaar af mere end 5 Personer.

Der gøres opmærksom paa, at Spærretiden strengt skal overholdes.

Efter Klokken 23 vil der hensynsløst blive skudt paa enhver Gruppe Personer og ogsaa paa Enkeltpersoner, som ikke øjeblikkelig standser paa Tilraab og legitimerer sig.

Disse Forbudsregler er blevet nødvendige, da en stor Del af den Københavnske Befolkning af ansvarlige Elementer har ladet sig bevæge til Opsætning mod de Anvisninger, som den Rigsbefuldmægtigede har givet. De politiske og lovlige ansvarlige danske Myndigheder har ikke kunnet forhindre dette. Fra tysk Side er det utvivlsomt blevet fastslaaet, at Bekendtgørelsen fra den Rigsbefuldmægtigede af 26. Juni 1944 til Bekæmpelse af Sprængstofforbrydelser og andre Attenatér var blevet nødvendig, fordi de danske Myndigheder og Politiet ved deres Passivitet samt en stor Del af Københavns Befolkning har fremmet Sprængstoff- og Voldsforbrydelserne, saaledes som det har vist sig til og med den 26. Juni 1944.

Da der i Dagene mellem den 26. og 29. Juni ikke har fundet Sabotagehandling Sted, besluttede den Rigsbefuldmægtigede at lette Spærretiden til Kl. 23. Til Trods herfor har store Dele af Københavns Befolkning den 30. Juni 1944 ladet sig paavirke af ansvarlige Elementer til ikke at arbejde, men i Stedet for søgt at forstyrre den offentlige Orden i Byens Gader.

Derfor er det nødvendigt, at der fra nu af træffes særlige Forbudsregler, saaledes udelukkende paa Gern, som har til hensigt at forstyrre den offentlige Orden.

Richter
Generalleutnant

Generaløjntant Richters Bekendtgørelse om det tyske Militærs Overtagelse af den udøvende Magt for Storkøbenhavns Omraade og Spærring af al Trafik til og fra Byen.

Under Folkestrejken hørte Istedgadekvarteret til de Bydele, hvor Modstanden mod Tyskerne gav sig stærkest Udtryk, og hvor Kampene fik skarpest Karakter.

Folkestrejke-Barrikader paa Nørrebrogade. Denne og en lang Række andre Hovedruter gennem Byen søgte man at spærre for Tyskerne ved Barrikader med kort Mellemrum. Biler og Fortovsfliser var godt Byggemateriale.

Folkestrejken i København 1944: Barrikade paa Østergade ud for Illum. Man var saa forsynlig at tage Advarselsskiltet med.

Mælkeudlevering under Folkestrejken Juli 1944.

Kampen mod Værnemagerne begyndte for Alvor under Folkestrejken. Vinduer hos unationale Handlende blev slaet ind og mange Varer brændt. Hele »Buldog«s Ejendom paa Nørrebrogade blev ødelagt under mægtig Begejstring fra Befolkningen.

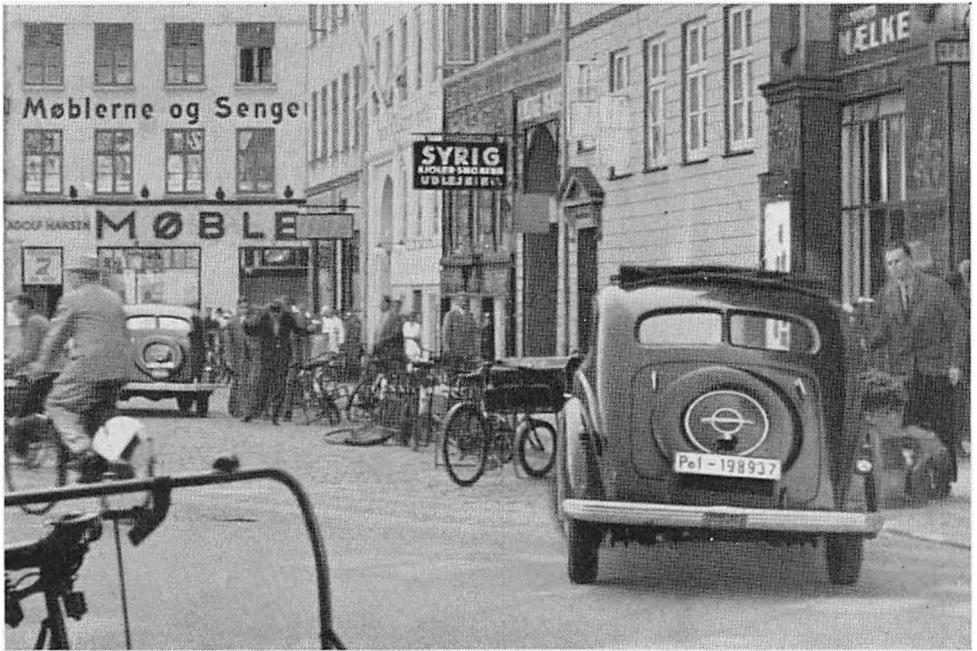
Under Folkestrejken kom Hadet mod Tyskerne til fuld Udløsning. Allierede Flag blev hejst, og i Gaderne flammede Baalene som Protest mod Spærretiden og de øvrige Overgreb fra tysk Side.

Københavnerne viste en forbausende Evne til at finde velegnet Brændsel til de mange Baal under Folkestrejken.

For Enden af Smedegade paa Nørrebro ramte et tysk Kanonskud en Beboelsejendom i 2. Sals Højde.

Civile Gestapomænd foretager Razzia paa Kulturvet Sommeren 1944.

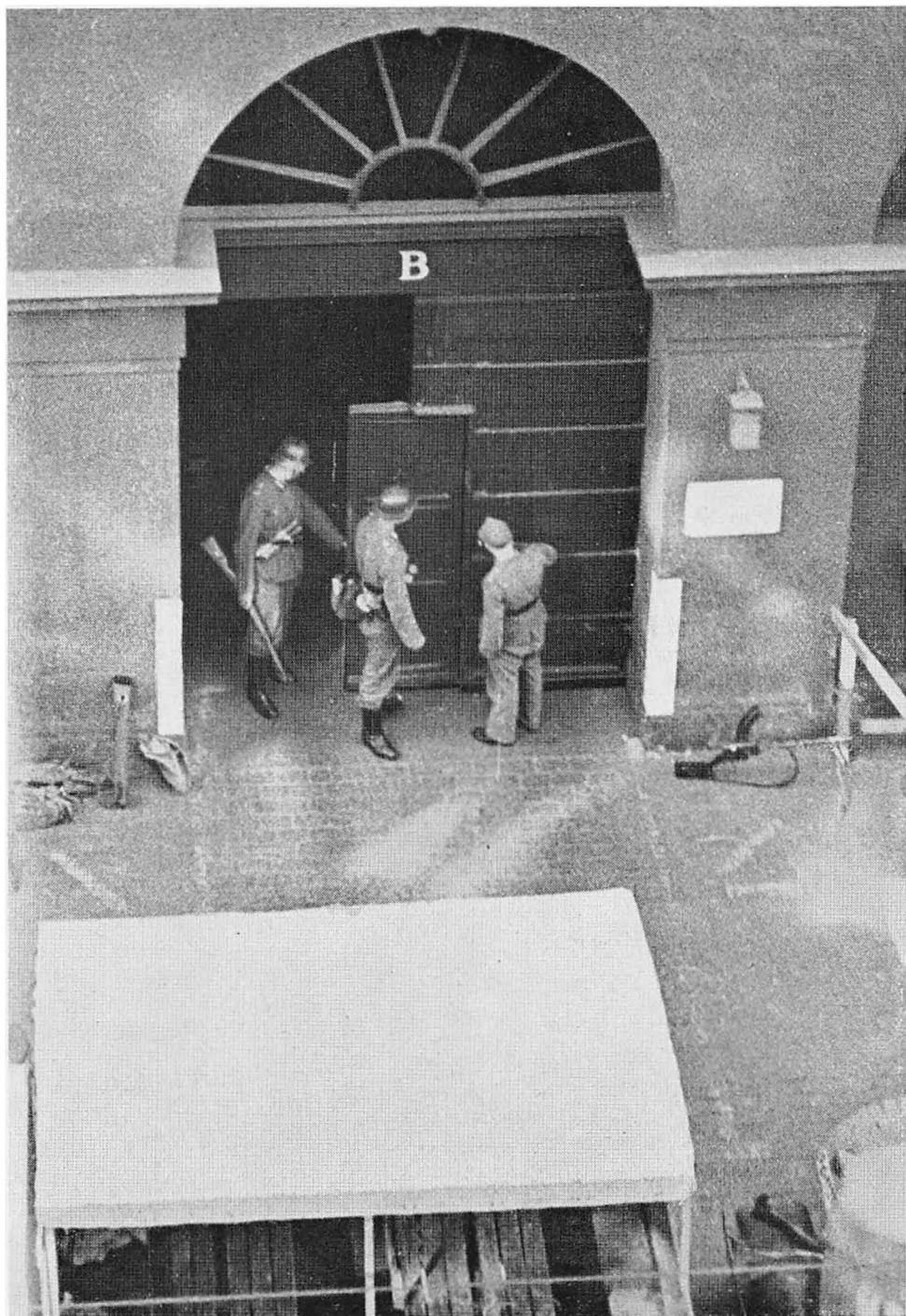
Civillkædt Mand med Maskinpistol i Skudstilling holder Vagt fra Politibil, mens Razziaen paa Kulturvet staar paa.

Udgravninger til Bunkers i Muslingeskallen foran Københavns Raadhus. De cirkelformede Udgravninger er færdige, og man er begyndt at bygge Trærammerne op til Støbning af Betonkuperne.

De færdige Betonkonstruktioner var ikke nogen Pryd for Byerne og havde kostet kæpemæssige Beløb at bygge, men de var utvivlsomt velegnede til deres Formaal og en uundgaelig Nødvendighed.

19. September 1944 gik Tyskerne til Angreb paa Politiet og besatte Politigaarden. Maskingeværer er stillet op ved Porten, hvis Lukkemekanisme er ved at blive undersøgt. Udenfor staar Bilen parat til at køre de danske Betjente bort.

19. September: Sværtbevæbnede Tyskere paa Vej ind i Politigaarden for at hente de danske Betjente ud til Bilen.

En af de store tyske Biler kører bort fra Politigaarden fuldt lastet med danske Betjente.

19. September: Beboere og Husvagter trækker Staalwire over Amaliegade for at spærre Tyskerne Vejen til Amalienborg. Efter flere forgæves Forsøg, der kostede en Del døde og saarede, opgav Tyskerne at forcere Gaden.

19. September: Husvagter og C. B. Folk forbereder en ny Spærring i Amaliegade. Stenbroen brydes op. Desuden strøedes Glasskaar paa Gaden, og Sække med Salt anvendtes som Sandsække.

19. September: Politiet paa Amalienborg i Dækning bag en Barrikade i Amaliegade. Ved denne Barridade blev Palæforvalter, Kaptajn Schlichtkrull haardt saaret.

C. B.'er samler Barrikademateriale. Bortset fra, at et Hus i Amaliegade brændte, opnaaede Tyskerne intet ved Amalienborg. Senere meddelte de, at hele Kampen beroede paa en Misforstaaelse.

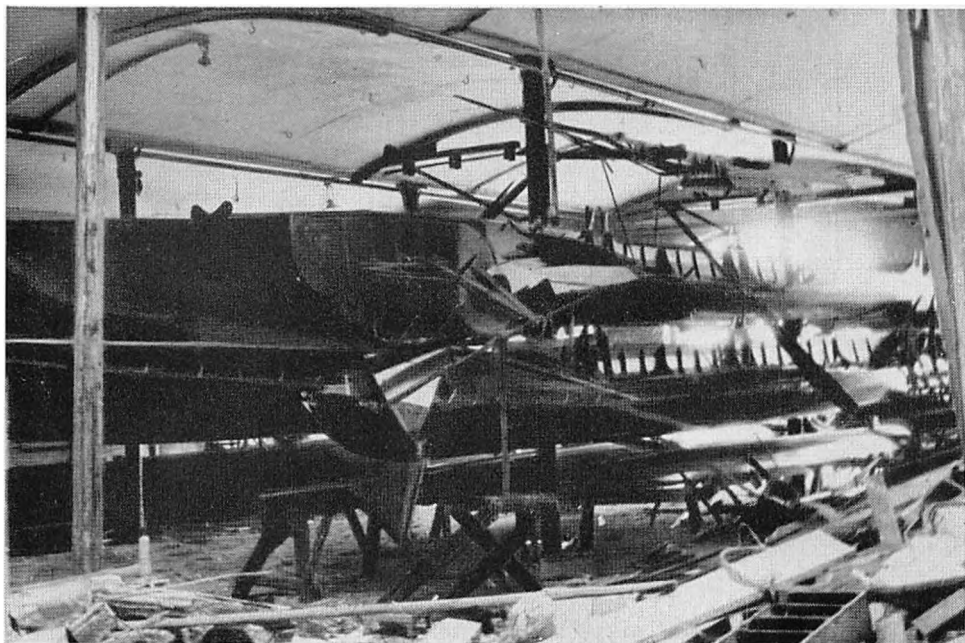
Den 21. Oktober 1944 blev Gestapos Hovedkvarter i Aarhus, Aarhus Universitets Bygning, bombet af Royal Air Force.

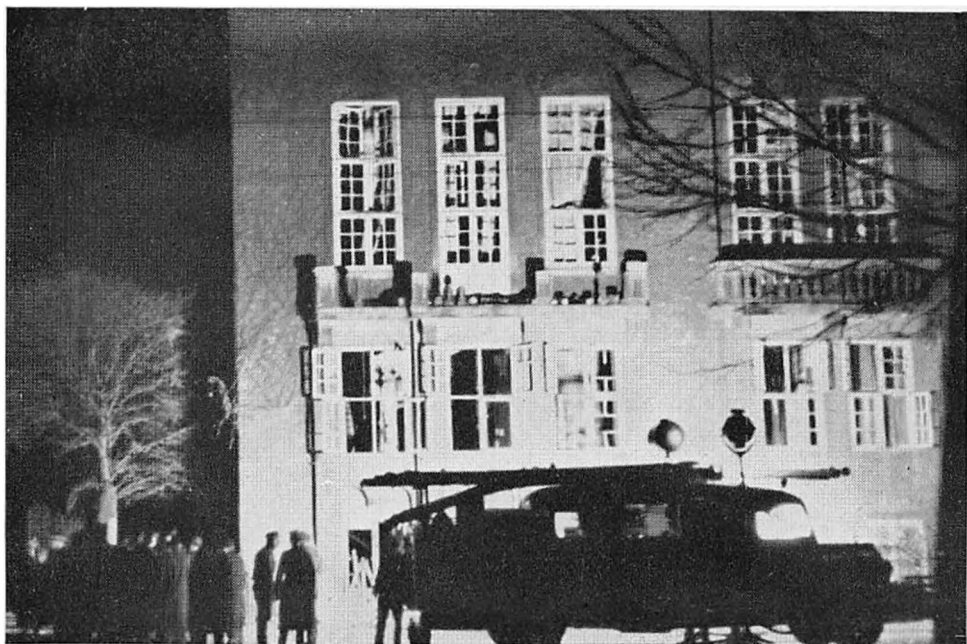
En Fuldræffer har lagt et af Kollegierne i Grus. Redningsmandskab arbejder i Ruinerne for om muligt at finde endnu flere Lig.

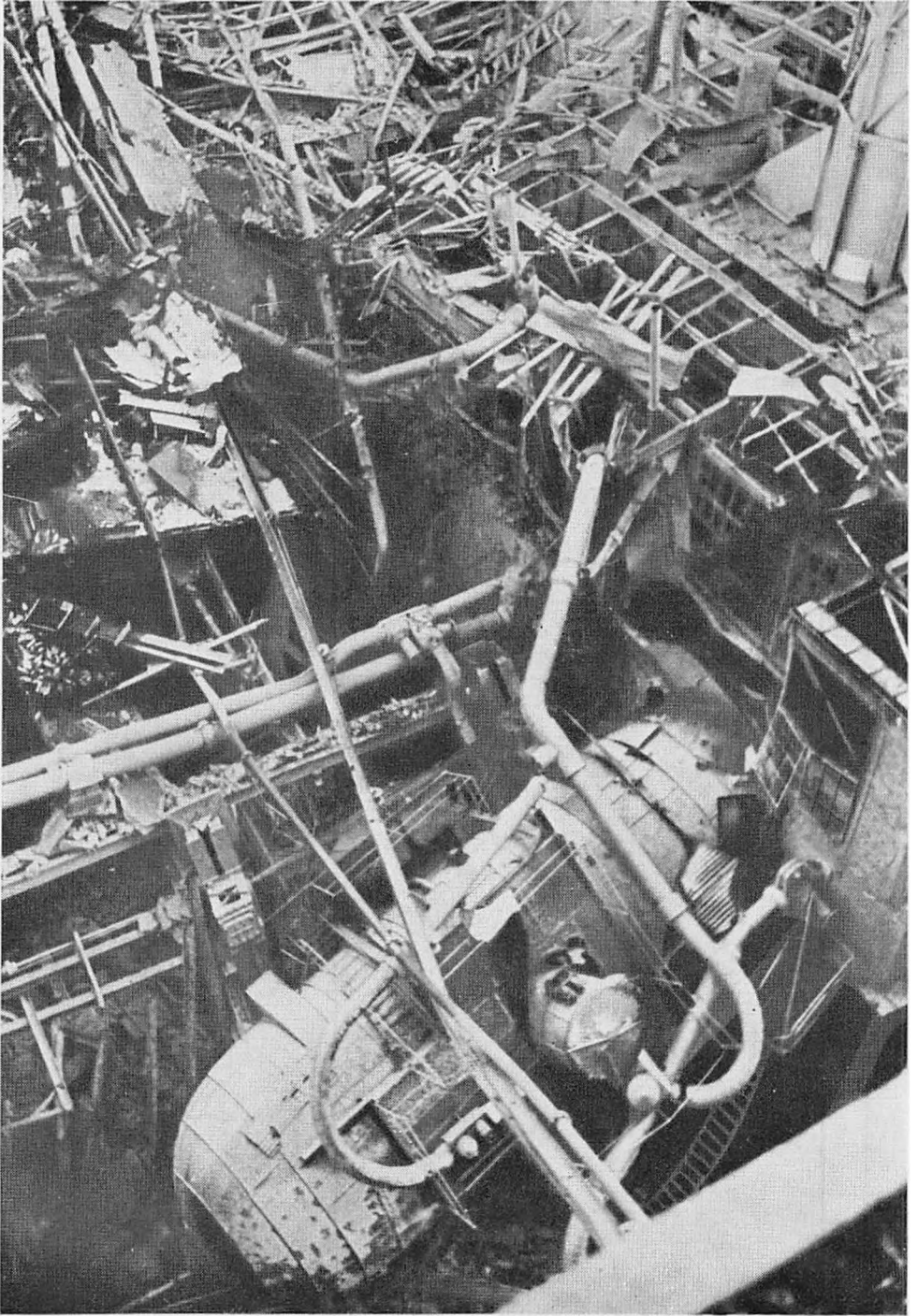
Gentagne Gange ødelagde Tyskerne Ejendomme, hvorfra de paastod, at der var blevet skudt mod dem. Gammel Ejendom i Nyhavn efter Bombeattentat Juli 1944.

Baadehallen i Danske Studenters Roklub efter et Schalburg-Attentat Januar 1944. En Række andre Roklubber fik samtidig kostbart Materiel ødelagt.

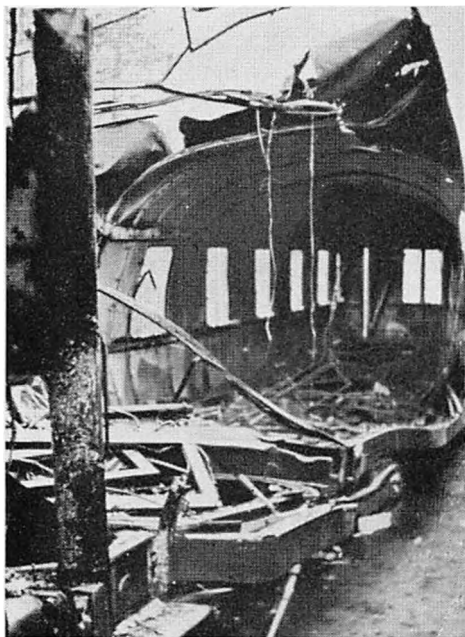
Foraar 1944 rettedes Schalburg-Attentat mod Studenterforeningen, som Tyskerne flere Gange havde foretaget Razzia mod.

Schalburgtage mod Tuborg 5. Januar 1945.

Ved Nytaar 1945 blev en lang Række af Danmarks største Fabriksanlæg ødelagt ved Schalburgtage. Allers Etablissement, Valby, i Flammer (23. Januar).

Ved Attentat paa Jyllandsekspressen 8. Oktober 1944 dræbtes 10 Mennesker; tysk Hævnaakt for Jernbanesabotagen.

I December og Januar 1944—45 blev en hel Del Bladhuse i Provinserne bombet. saaledes Fyns Venstreblad i Odense.

Slotsgade i Odense efter Bombeattentatet i Januar 1945. I December 1944 blev Odins-Taarnet sprængt og »Fyns Tidende« lagt i Ruiner.

Schalburgtagen ramte de jyske Byer særlig haardt. 22. Februar 1945 gik det slemst ud over Randers.

I de første Maaneder af 1945 hjemsøgte Aarhus af Bombeattentater. Raadhuset blev ødelagt og Hus ved Hus blev lagt i Ruiner i Guldsmedegade Natten den 22. Februar.

Mange københavnske Familier blev hjemløse under Bombeangrebene paa Hovedstaden og ved Ulykken paa Maglekildevej.

Schalburgtage ødelagde Riis Skov-Motortoget Marts 1945. Fotograferet om Morgenen før Oprydningen begyndte; kun Førerhuset er nogenlunde helt.

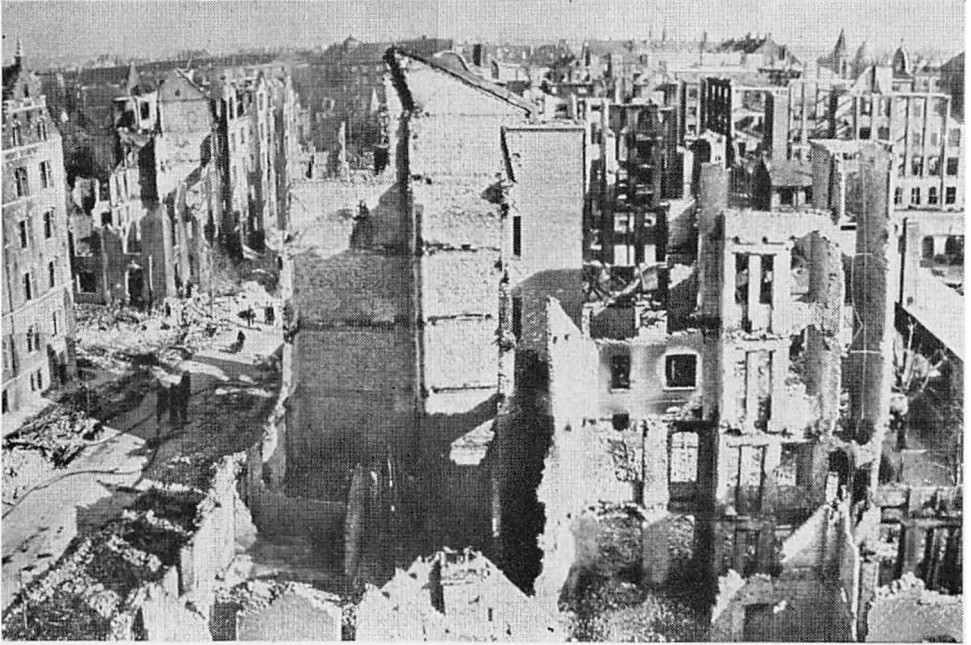
Efter 19. September 1944 eksisterede der ikke Politi og Retshaandhævelse over for Lovovertrædere. Ved Oprettelse af kommunale Vagtvern opnaede man noget større Sikkerhed.

21. Marts 1945 rettede Royal Air Force et Bombeangreb mod Gestapos Hovedkvarter i København, Shell-Huset, der blev fuldstændig ødelagt.

Efter 21. Marts 1945: Resterne af Shell-Huset og Arbejdsmændenes Bygning efter de engelske Maskiners Præcisionsbombardement.

Maglebyvej i Ruiner efter 21. Marts 1945.

Redningsmandskab under Oprydning efter den frygtelige Katastrofe ved den franske Skole 21. Marts 1945.

Der ledes efter Lig under Ruinerne af den franske Skole. Den tyske Propaganda udnyttede Ulykken af al Magt.

Kronprinsesse Ingrid tog under Besættelsen ivrigt Del i Arbejdet indenfor Danske Kvinders Beredskabstjeneste.

9. April 1945: Overalt mindedes man Frihedskampens Ofre ved to Minutters Stilhed Kl. 12,00. Raadhuspladsen, København.

Al Trafik var standset, og Tusinder af Mennesker stod stille med blottet Hoved.

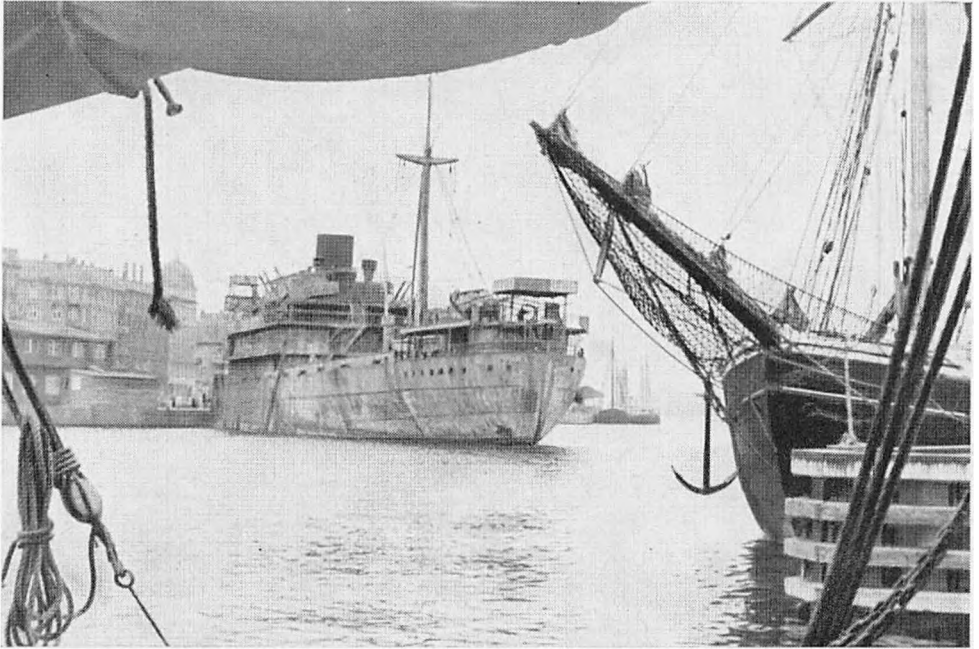
De to Minutters Stilhed blev afbrudt: En Hipo-Bil kørte op for at provokere til Spetakel og Kl. 12,02 blev der Uro i Folkemængden, da det første Skud faldt.

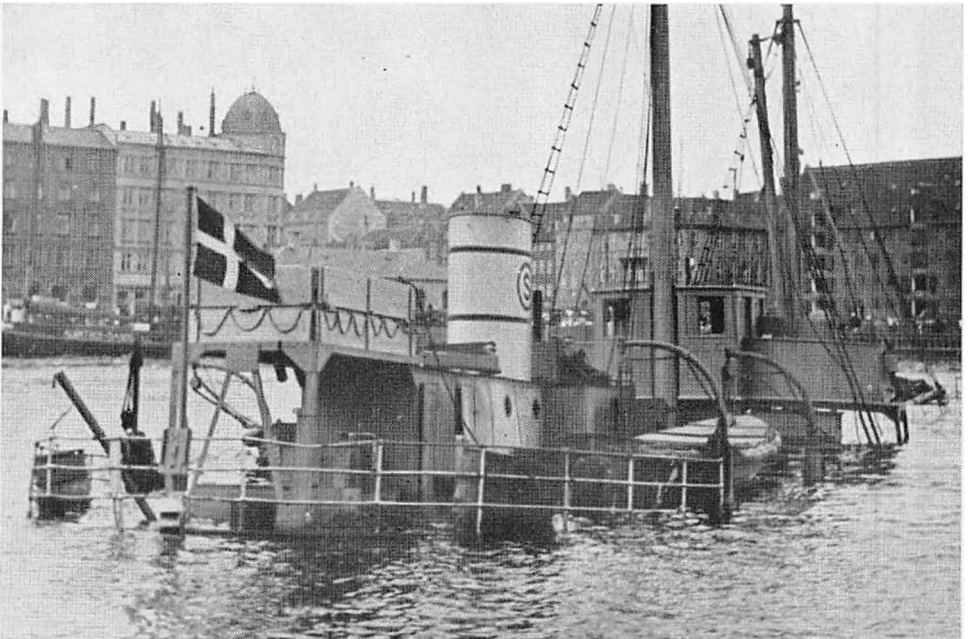
Folk løb i Dækning i Beskyttelsesrum og bag de mange Bunkers. Man lagde sig fladt ned paa Maven for at undgaa Hipoernes Kugler.

Nærbillede af Publikum, der har søgt Dækning, hvor der overhovedet er den mindste Dækning at finde. Flere Mennesker blev saaret.

Da det trods alt lykkedes Tyskerne at aabne Langebro nogen Tid efter Sabotagen 27. Marts, spærrede Sabotørerne Havneløbet med Skibe, der sænkedes.

Fra den anden Side af Havneløbet bragte Sabotørerne ogsaa et Skib ud til Sænkning.

Politifolkenes Hjemkomst 4. Maj 1945.

Glade Betjente ved Hjemkomsten.

De danske Politimænds Uniformer saa miserable og krøllede ud efter Ophold i tyske Koncentrationslejre.

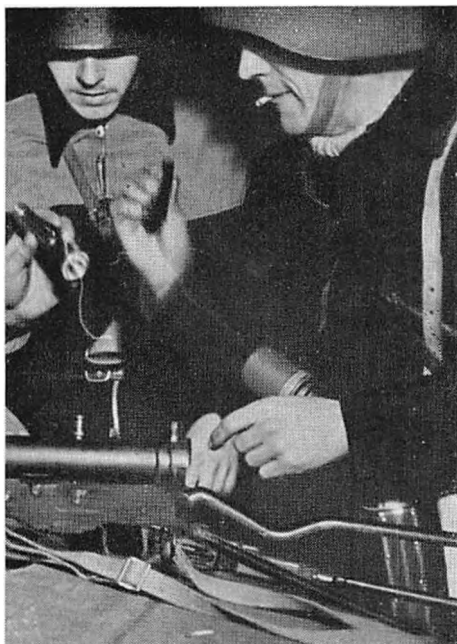
Ingen af de mange Politibetjente, der naaede hjem fra tyske Koncentrationslejre, fik Lov at *gaa* hjem. Lastbilchauffører kappedes om at faa Passagerer.

Grev Folke Bernadotte, der reddede Tusinder af Menneskeliv ved sine Forhandlinger med Tyskerne i April 1945.

Kortege af Svenske Røde-Kors-Biler paa Amalienborg umiddelbart før de tyske Tropper i Danmark kapitulerede.

Frihedskæmpere gør deres Vaaben klar til Brug Natten til den 4. Maj 1945. De fik i høj Grad Brug for dem.

Frihedskæmpere reparerer deres Vaaben. Billedet er fra et Kælderrum i St. Annæ Palæ og taget efter 5. Maj.

4. Maj 1945: Da Kapitulationsmeddelelsen kom til København. Københavnerne stormede ud paa Gaderne, Sporvognene blev besat, Flag hejst overalt, hvor de kunde anbringes. Selv ikke de voldsomme Kampe kunde dæmpe Begejstringen.

4. Maj 1945: Københavnerne vilde til Amalienborg for at hylde Kongen, men Slotspladsen var stadig afspærret med spanske Ryttere og Politiet kunde ikke give Mængden Lov til at komme igennem.

Den engelske Flaadeafdeling i København. »Dido« set under »Diadem«s Kanoner.

De britiske Tropper blev ved deres Indtog hilst med stormende Jubel af den danske Befolkning. En Flok unge Husholdningselever hilser Soldaterne, da de passerer en af de sjællandske Byer, med Bøgegrene og Dannebrog.

Britiske Kampvogne ved Amalienborg. Den engelske Krigsudrustning studeredes af den danske Befolkning med adskilligt større Interesse, end man havde vist det tyske Materiel i de foregaaende Aar.

Grænsen ved Krusaa besat af Frihedskæmpere om Morgen 5. Maj. Det gjaldt især om at hindre, at Tyskere slap over Grænsen, inden deres Forhold var undersøgt.

Frihedskæmpere ved Børsrampen paa Slotsholmen. I de første Dage efter Kapitulationen var der voldsomme Ildkampe mellem Frihedskæmperne og Hipo, der kostede mange Menneskeliv.

Frihedskæmpere gik den 7. Maj 1945 i Aktion mod den tyske Krydser »Nürnberg«, i Frihavnen, overmandede Besætningen og bemægtigede sig Skibets Flag.

Engländer bæres i Guldstol paa Kongens Nytorv.

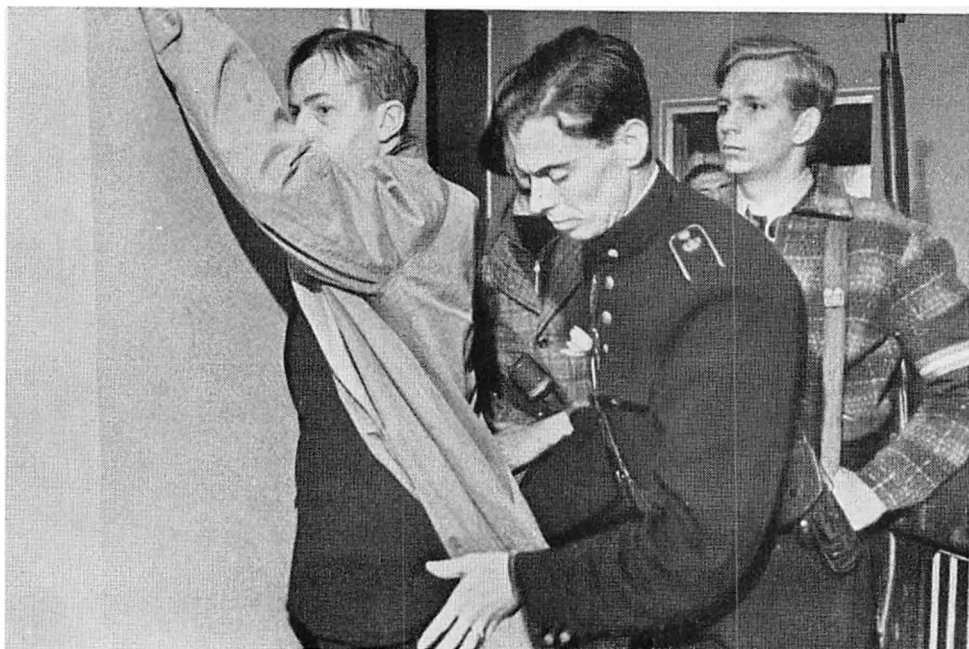
Tysk Soldat efter Kapitulationen.

Fangerne forlader Frøslevlejren.

Befriede kvindelige Fanger fra Vestre Fængsel.

Arrestant visiteres.

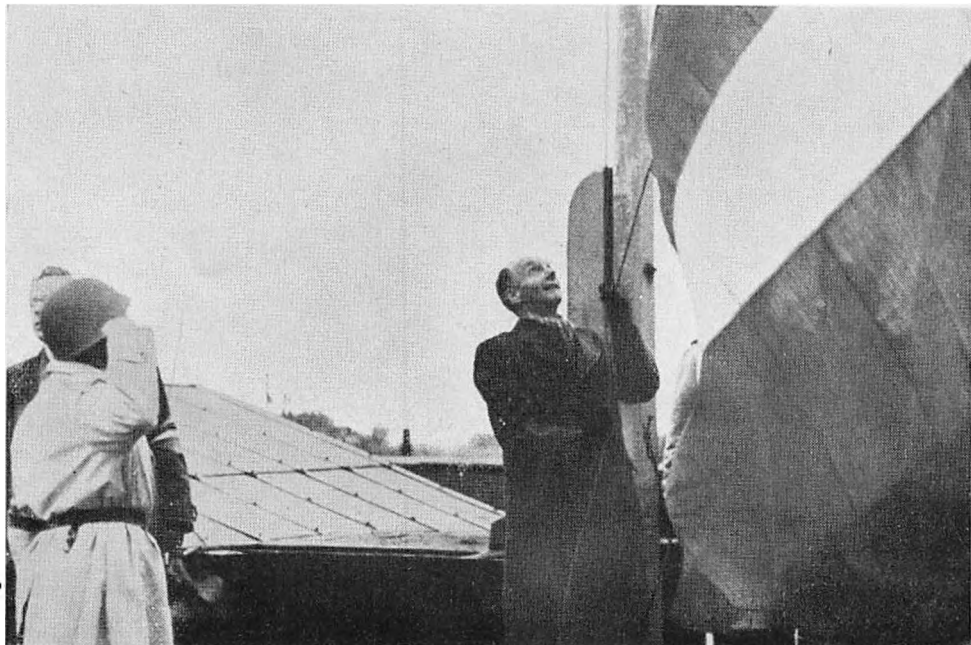
Arrestant forhøres. (Domhuset, Nytorv).

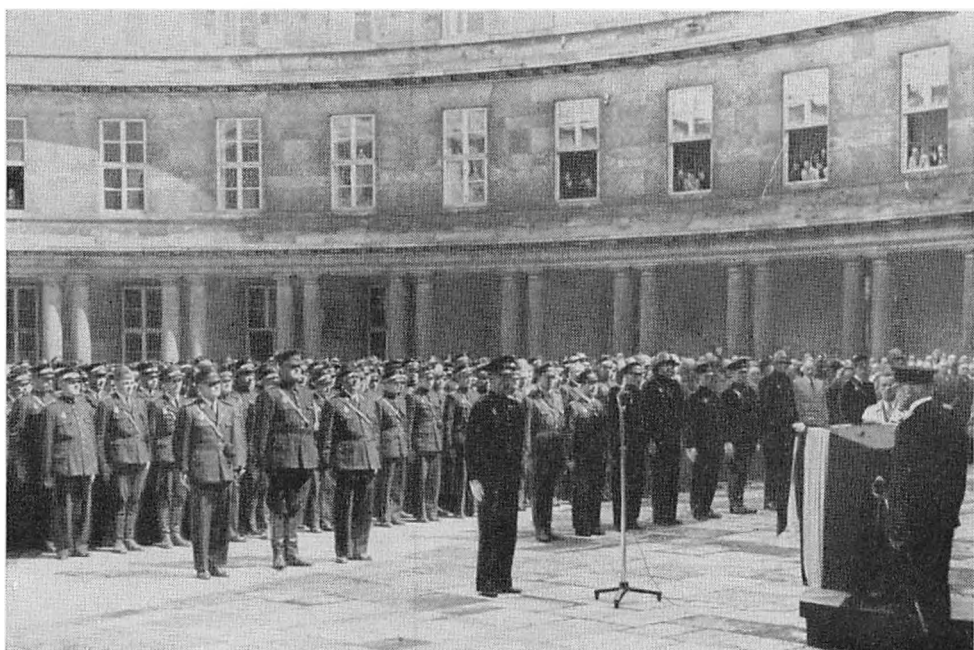
5. Maj 1945: Det danske Politi tager Politigaarden i Besiddelse under Kugleregn. Mens bevæbnede Frihedskæmpere besvarer Banditernes Ild, søger Politikommandør Mellerup (med Hat paa Hovedet) frem til Flagstangen.

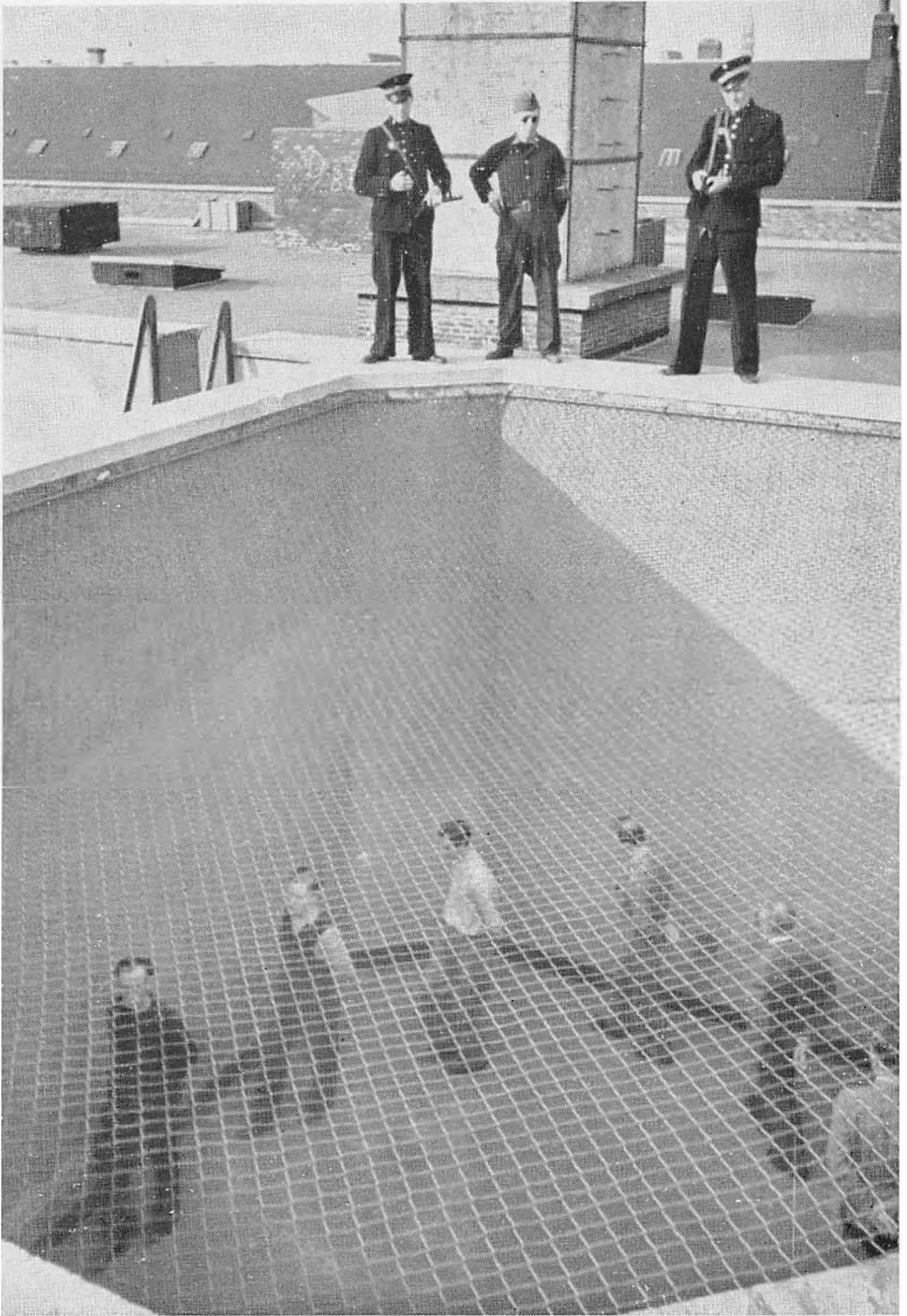
Politigaarden i København 5. Maj 1945: Politikommandør Mellerup er sammen med sine Hjælpere naet hen til Flagmasten paa Politigaardens Tag.

5. Maj 1945: Politikommandør Møllerup, endnu civilklædt, hejser Flaget over Politigaarden, mens Skydningen fortsættes for fuld Kraft.

5. Maj 1945: Politistyrken i København samlet i Politigaardens store Søjlegaard til den første Parade efter Befrielsen.

Politigaarden efter 5. Maj: Arrestanter paa Gaardtur.

Ødelagte Huse i Rønne efter de russiske Bombeangreb den 7. og 8. Maj 1945. Tyskernes afvisende Holdning medførte store Tab for Befolkningen i Nexø og Rønne.

Efter Bombardementet paa Bornholm: En Husmoder ser paa Resterne af Hjemmet sammen med sine to Børn. Der er ikke meget andet end Komfuret tilbage.

I disse Celler, der egentlig var beregnet til besøgendes Hunde, anbragte Tyskerne deres Fanger i Dagmarhus. Ved Overgivelsen af Dagmarhus var en stor Del af Cellerne fyldt med Skrammel og Affald.

Kontor i Dagmarhus med Halmleje. Overalt i Dagmarhus var der et næsten utroligt Rod og Svineri efter Tyskernes Ophold, den smukke Bygning var slemt molesteret og maatte gennemgaa en større Reparation.

Interior fra Dagmarhus, som Tyskerne efterlod det.

Brigaden fra Sverige ved Ankomsten til Danmark efter Kapitulationen (Lyngbyvejen, nær Vibenshus, 6. Maj 1945).

Der var overvældende Jubel og Gensynsglæde ved den danske Brigades Hjemkomst. Soldat med Hjelm og Kamouflageslør hilser paa Kone og Barn.

Brigadesoldat med fuld Udrustning.

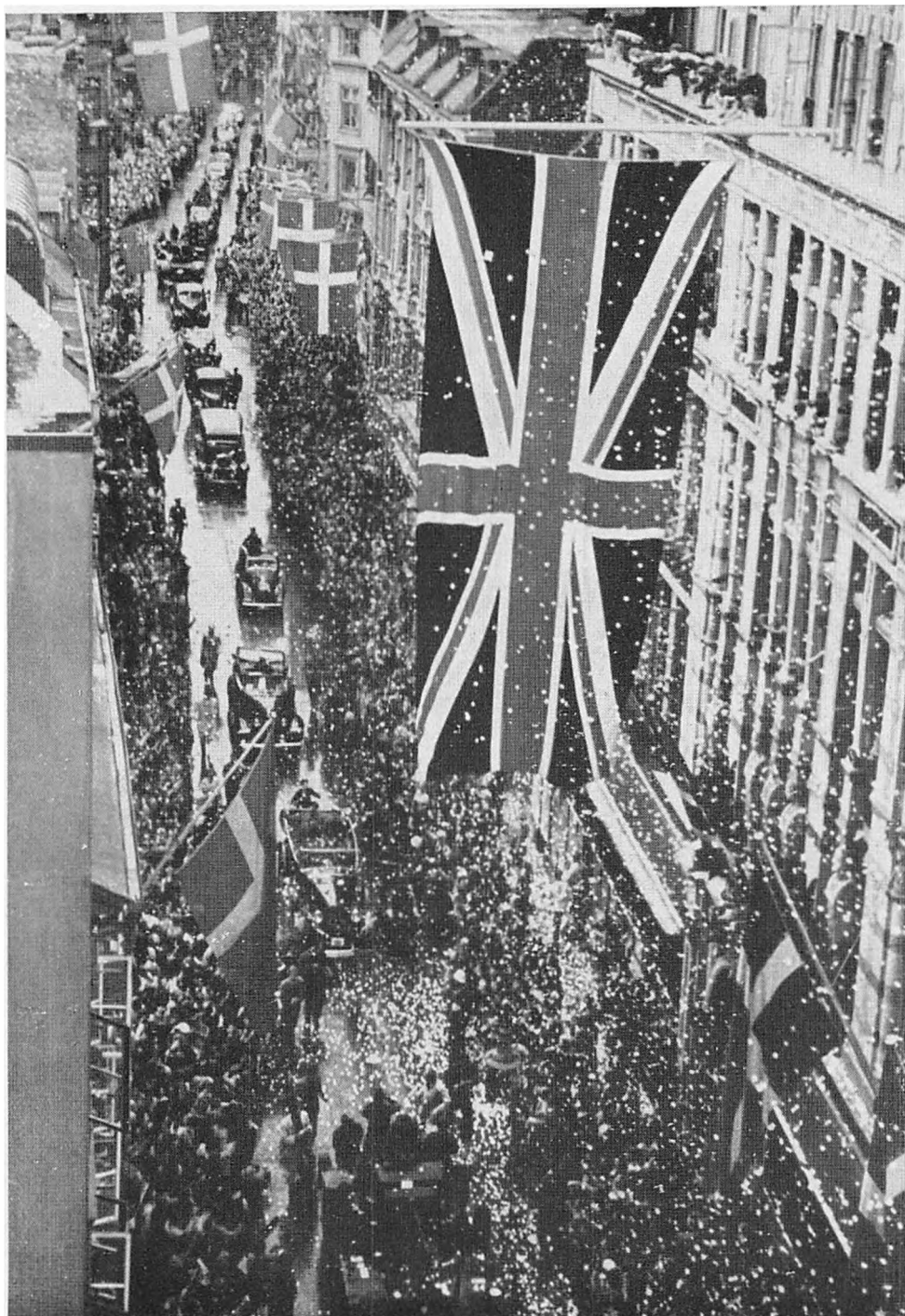
10. Maj aabnede Kongen den danske Rigsdag. Kongens aabne Vogn passerer Niels Juels Statue paa Tilbagevejen fra Christiansborg.

Kongen taler ved Rigsdagens Aabning. Fra Venstre: Kronprinsesse Ingrid, Kronprinsen, Kongen, Dronningen, Prins Knud, Prinsesse Caroline Mathilde. Yderst til Højre Folketingets Formand Hans Rasmussen.

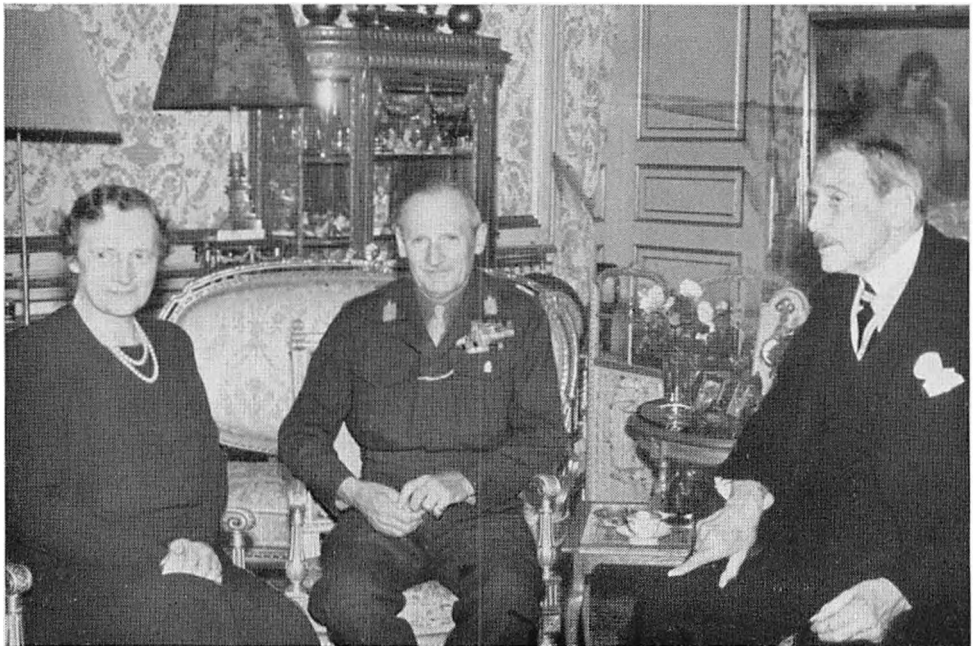
Kongen og Dronningen paa Vej tilbage til Amalienborg efter Rigsdagens Aabning. Langs hele Ruten stod Frihedskæmpere opstillet, og vældige Menneskemasser hyldede Kongen og Dronningen med overvældende Begejstring.

13. Maj ankom Feltmarskal Montgomery til København og modtoges med uhyre Jubel. Her passerer hans Vogn Østergade.

Feltmarskal Montgomery passerer Østergade paa Vej til Amalienborg. Den store Hærfører stod smilende og hilste paa de store Menneskemasser, mens Vognen langsomt kørte frem.

Kongen og Dronningen modtager Feltmarskal Montgomery.

Efter Besøget paa Amalienborg kørte Feltmarskal Montgomery til Langelinie, hvor han talte til de engelske Marinere.

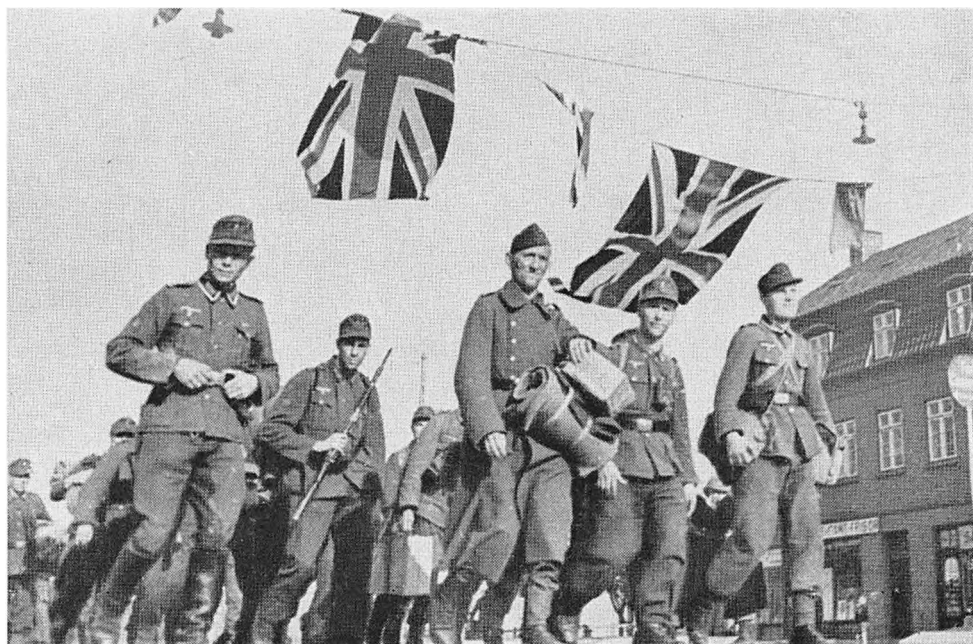
Mandskabet paa de engelske Krigsskibe opstillet til Parade, mens Feltmarskal Montgomery hilser Besætningerne med Honor.

Ministerierne paa Slotsholmen under dansk Bevogtning.

Tyske Tropper i Kuppet, til dels med Røde-Kors-Armbind, pakker sammen efter Kapitulationen. De blev — i Modsætning til Stikkerne — mødt med Tavshed, hvor de kom frem i København.

Tyske Tropper forlader København efter Kapitulationen. De fleste af Tropperne forlod hurtigt Landet; tilbage stod et vanskeligt Problem med de saarede og de mange Flygtninge, der var blevet indkvarteret i Skolerne.

Den engelske Viceadmiral Holt modtager Kronprins Frederik paa Holmen den 22. Maj 1945, da den danske Marine atter tog Holmen i Besiddelse.

Englænderne med Admiral Holt i Spidsen overtager i Københavns Havn den tyske Krydser »Prinz Eugen« fra de tyske Marinetropper.

Kampene efter Kapitulationen kostede mange Ofre. Studenter lægger Blomster, hvor en Kammerat er faldet.

Henrettelsespladsen i Ryparken efter den tyske Kapitulaton; de gennemhullede Pæle kranses med Blomster.

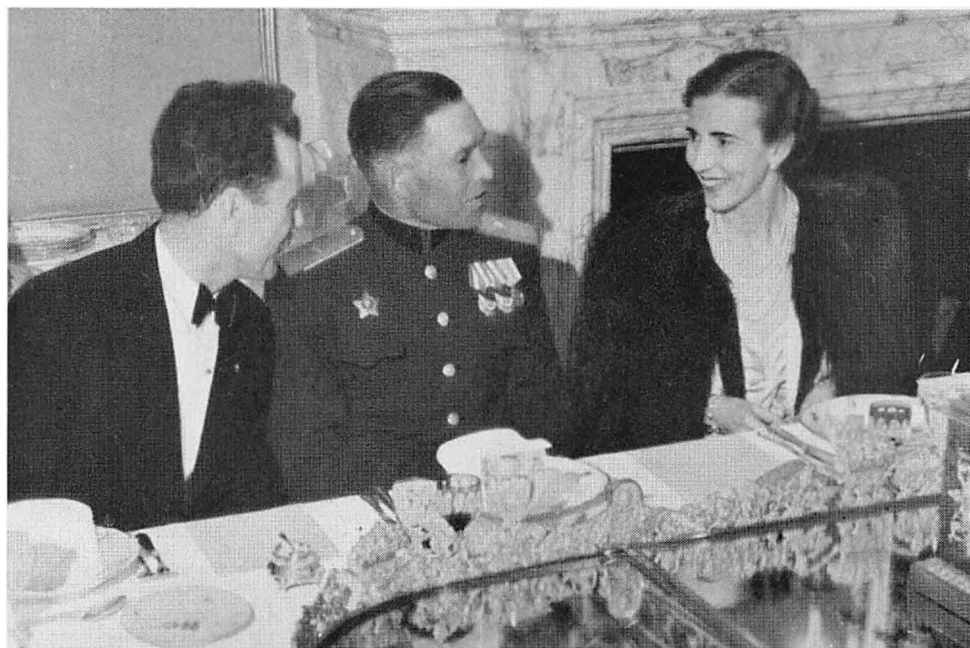
Spejderpige lægger Blomster paa Patrioternes Grave, der kun er markeret ved nogle nummererede Træpæle.

Publikum staar med blottede Hoveder og ser paa de blomsterkransede Henrettelsespæle i Ryparken, hvor mange Danske maatte lade Livet.

Da Bombardementerne var forbi og Russerne havde besat Bornholm, kom de hurtigt i Kontakt med Frihedsbevægelsen. To russiske Soldater og dansk Frihedskæmper patruljerer gennem Rønnes Gader.

Til Ære for den russiske Øverstbefalende paa Bornholm, General Korotkov, arrangerede Udenrigsministeriet en Galadinér paa Christiansborg. Generalen ses her mellem Kronprinsesse Ingrid og Minister Aksel Larsen.

Dansk Officer fra Flyvertropperne sammen med to russiske Officerer paa Bornholm.

Søndag den 10. Juni 1945 drog Vagtparaden for første Gang i lange Tider gennem Byen paa Vej til Amalienborg. Københavnerne stod i tætte Stimer for at se de pragtfulde Garderuniformer igen.

Den danske Livgardes Folk afløser de staalhjelmsklædte Betjentes Kongevagt paa Amalienborg Slot.

Et Udsnit af den 240 Mand store Politistyrke til Parade paa Amalienborg, inden de blev afløst af Gardetropperne.

Vagtparaden afløser Politiet paa Amalienborg Plads 10. Juni 1945.

Kongeflaget over Amalienborg og danske Gardister paa Vagt, smykket med Blomster fra Marchen gennem Byen.

J. H. SCHULTZ A/S
UNIVERSITETS-BOGTRYKKERI
KØBENHAVN